פולע טאבעלעז פוז דער מלוכה-לאטעריע — זעה $\frac{8}{9}$ זייט

הײנט 10 זײטען

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 234 | Łódź, Niedziela 11 października 1931 r. | נײַנטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג ל' תשרי תרצ"ב | № 234

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

וואס קומט פאר מיט'ן דאלאר?

דער אמעריקאנער אמבאסאדאר אין ווארשא בערוהיגט. — די וועלט-בערזעס זענען נישט דעצידירט. — אין ווארשא קאסט דער דאלאר 8.82

וו א ר ש א, 10. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דער אמעריקאנער אמבאסאדאר אין ווארשא האט געגעבען פאלגענדע ערקלערונג וועגען די לאגע פון דאלאר:

די מורא וועגען שטאנדהאפטיגקייט פון דאלאר זענען אינגאנצען נישט בעגרינדעט, די ידיעות פון וואשינגטאן און ניו-יארק זענען היינט בעסערע ווי זיי זענען געווען אין די לעצטע וואכען אזוי אז מ'קען קיין שום מורא נישט האבען וועגען דער צוקונפט פון דאלאר.

די לעצטע גאלד-זענדונגען פון אמעריקע קיין אייראפא זענען א נארמאלע ערשיינונג און געבען נישט קיין שום גרונד זיך צו בעאונרוהיגען. אמעריקא קען נישט פיהרען קיין פאליטיק פון שטרענגען ארויסצופיהרען גאלד, אמעריקא וואלט נאך געקענט אוועקשיקען זעהר פיל גאלד אהן אנצושטרענגען די פינאנציעלע און עקאנאמישע סטרוקטור.

די נייע ארגאניזירטע באנק מיט א קאפיטאל פון 500 מיליאן דאלאר, וועלכע איז צוגעגרייט געווארען דורינגענד צו שטיצען די בענק און אנדערע פינאנץ-אנשטאלטען האט בעדייטענד פערגרעסערט דעם צוטרוי.

דער פרעזידענט הובער פיהרט איצט אונטערהאנדלונגען מיט די פינאנציעלע און עקאנאמישע ספעציען וועגען פערזיכערען דעם צוטרוי צו אמעריקא און אויך צו אויסלאנד, איך בין איבערצייגט, אז ס'איז נישט פערהאן קיין שום מורא פאר'ן צוקונפט פון דאלאר.

פ א ר י ז, 10. (ספ. טעל.) דא הערשט ווייטער א גרויסע בעאומרוהיגונג צוליב די ידיעות, אז דער קורס פון דאלאר זאל זיך א וואקעל טון. מען האלט, אז דאס וואלט געווען א קאטאסטראפע פאר א סך לענדער.

ווי ווייט עס גרייכט שוין די מורא פאר'ן פאלען פון דאלאר-קורס. איז צו זעהען דערפון, וואס די גריכישע מלוכה-באנק האט בדעה צו טוישען איהרע גרויסע זאפאס דאלארען אויף שווייצארישע פראנקען.

אויף דער ניו-יארקער בערזע איז היינט געווען א גרויסע נאכפראגע אויף אלערליי אקציעס.

במשך פון חודש אויגוסט האבען אין אמעריקע באנקראטירט 154 בענק מיט א קאפיטאל פון 289 מיליאן דאלאר.

פון אלע בערזעס פון דער וועלט קומען אן ידיעות, אז עס הערשט דארט א דענערוויזירטע שטימונג. מען קען זיך נישט דעצידירען. צי מען זאל פערקויפען די דאלארען. צוליב דער אומבעשטימטקייט פון דער לאגע. איז דער קורס פון דאלאר געווען א שוואכער.

נ י ו-י א ר ק, 10. (ספ. טעל.) פון שבת אן וועט שוין אנהויבען עקזיסטירען די נייע קרעדיט-אינסטיטוציע, וואס איז אויף דער גרויסער קאנפערענץ ביים פרעזידענט הובער בעשלאסען געווארען צו גרינדען. דער גרונט-קאפיטאל בעטרעפט 500 מיליאן דאלאר. די אינסטיטוציע טראגט דעם נאמען: „בעשאנעל קרעדיט-קארפאריישן".

די נייע באנק-אינסטיטוציע ווערט ווארעם אונטערגעשטיצט פון די פינאנציעלע קרייזען.

וו א ר ש א, 10. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) די באנק פאלסקי האט היינט געצאהלט פאר מזומן דאלאר 8,83 זל.

טשעקען אויף ניו-יארק זענען אהן ענדערונג 8.92 און א האלב. די ידיעות פון אויסלענדישע בערזעס טיילען מיט, אז דער קורס פון דאלאר האלט זיך.

אין פריוואטען פערקעהר האט מען געצאהלט פאר'ן דאלאר 8,81.

אונזער טייערען פריינד ה' **גרשון קאזשמינסקי** צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זיין ליבע פרוי

נ"ע **מלכה**

וועלכע איז געשטארבען פרייטאג-צו-נאכט דעם 8-טען אקטאבער דריקען מיר אויס אונזער הארציגען מיטגעפיהל.

דאס ליכטיגע געשטאלט פון די פערשטארבענע וועט שטענדיג זיין געבונדען מיט אונז און וועט פערבלייבען נישט פערגעסען אין אונזער זכרון.

זאל איהר די ערד גרינג זיין!

פישעל שווארץ און פאמיליע
פייוויש האזע און פאמיליע
אברהם לעהרער און פאמיליע
דאניעל ריבאק און פאמיליע
שלמה האזע און פאמיליע
יאקוב צעטטער און פאמיליע
אלימלך פישלעוויטש און פאמיליע

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען אין עלטער פון 43 יאהר מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע מוטער, טאכטער, שוועסטער, שוועגערין און טאנטע

נ"ע **מלכה** אשת ר' מרדכי גרשון נ"י **קאזשמינסקי**

(געבוירענע אלעקסאנדער)

די לוי' קומט פאר היינט, זונטאג, ל' תשרי תרצ"ב, 1 א זייגער נאכמ. פון טרויער-הויז, זאוואדזקא 15, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיעפגעטריבטע הינטערבליבענע.

6882

הזכרה

היינט, זונטאג, ד. 11-טען אקטאבער, 12 בייטאג וועט אפגעריכט ווערען א **הזכרה** און געשטעלט ווערען א **מצבה** אויפ'ן קבר פון אונזער אונפערגעסליכע פרוי און מוטער

ב"ע

דינה עדעלמאן

צו וועלכער מיר לאדען איין קרובים, פריינד און בעקאנטע.

די פאמיליע.

אז זער ליבען פריינד ה'

גרשון קאזשמינסקי

צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זיין ליבע פרוי

נ"ע **מלכה**

דריקען מיר אויס אונזער אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל.

ח. ראזענשטיין און פאמיליע

דעם טיפסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חשובן חבר גרשון קאזשמינסקי צוליב'ן פריהצייטיגען טויט פון זיין הייסגעליבטער פ ר ו י

נ"ע **מלכה**

מיר פאדערען אויף אלע מתפללים אנטייל צו נעהמען אין דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, ד. 11-טן ד.ח. 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז זאוואדזקא 15.

הגבאים של חברה חייטים

זאכאדניא 42.

6879

מיר דריקען אויס אונזער טיפען מיטגעפיהל און ביילייד אונזער חשובן מיטגליד ה' גרשון קאזשמינסקי צוליב'ן טויט פון זיין אונפערגעסליכער פ ר ו י

נ"ע **מלכה**

אלע מיטגלידער ווערען געבעטען זיך צו בעטייליגען אין דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, ד. 11-טן אקט. 1931, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז זאוואדזקא 15.

די פערוואלטונג

פון **שניידער-צעך**

אין לאדז, פעטריקאווער 20

Dyrekcja Gimnazjum Żeńskiego

Tow. Żyd. Szkół Średnich w Łodzi

ul. Piramowicza 6, tel. 127-95

zawiadamia, że do nowootwartego równoległego oddziału

klasy przedwstępnej (Ao)

przyjmuje **dziewczęta i chłopców** w wieku od lat 5 1/2

Zapisy w kancelarji gimnazjum **Piramowicza 6** w godzinach przedpołudniowych.

הוני מביע את צערי העמוק

למשפחת ביאלער

על מות עליהם אביהם היקר

טוביה ז"ל

ל. טראקעניסקי ווילנע

בעקאנטמאכונג.

צו אלע מיטגלידער און סימפאטיקער פון

„מחזיקי חולים"

אין נאמען פון די ארימע קראנקע, וואס בעקומען מעדיצינישע הילף ביי „מחזיקי חולים" בעטען מיר אלע מיטגלידער און סימפאטיקער, ווי אויך אלע, וואס האבען נאר ווען געהאט נוצען פון „מחזיקי חולים", זיי זאלען קומען אליין ווי אויך שיקען זייערע קינדער און בעקאנטע אין קאנצעלאריע פון פעראיין קיליגסקיעגא 120 זיך איינשרייבען אלס מיטהעלפער צום **בלומעל-טאג**, וואס קומט פאר מ א נ ט א ג, דעם 11-טען אקטאבער ד. י.

די פערוואלטונג.

בעמערקונג: מיר בעטען צו קומען, ווייל די צייט איז קורץ און די הילף איז נויטיג.

6881

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען אין עלטער פון 63 יאהר אונזער אונפערגעסליכער מאן, פאטער, שוויגערפאטער, גרויספאטער און אנקעל. נ. ע.

שמואל בן ר' משה אהרן ז"ל **ווידאווסקי**

די לויה קומט פאר היינט, זונטאג, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז אלעקסאנדראווסקא 12. וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיעפגעטריבטע פאמיליע.

50%

פון מיטוואָך, דעם 7-טען ד. ח. 50% ביליגער!

KONSUM
PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
ROKICIŃSKA 54. Dojazd tramwajami 10 i 16

צוליב ליקווידאציע פון גרעסערע פּאַרטיעס קאנפעקציע, האבען מיר די פרייזען פון

דאמען-, הערן- און קינדער-קאנפעקציע

פון אייגענע סחורות, הערדוצירט ביז 50 פראָצענט ביליגער.

אכטונג! רעשטער און בראַק אכטונג!

פון דער „ווידזעווער מאנופאַקטור", אקצ.-געז.

פערקויפט אויסשליסליך דער „KONSUM"

צו געוויע פאבריקס-פרייזען

פון מיטוואָר, דעם 7-טען ד. ח. 50% ביליגער!

50%

אכטונג, בעקער-מייסטער אין לאָדז!

היינט, זונטאג, דעם 11-טען אָקטאָבער 6 אַ זייגער אָוועגד קומי פאַר אין לאָקאַל פון בעקער-צעך

אדרינגענדע פערזאמלונג

פון אַלע בעקער-מייסטער אין לאדז.

צוליב דער וויכטיגקייט פון טאָג-אָרדנונג, וואו עס וועט צווישען אַנדערע בעטראַכט ווערען: וועגען נאָרמאַליזירען די ארבייטס-צייט אין בעקעריייען; קינדיגען אַלע אָפּמאַכען, וועלכע זענען אונטערגעשריבען געוואָרען ביים איגזעקוטאָר פיאַצי מיט די ארבייטער-פארשטעהער ביז דעם היינטיגען טאָג ווי אויך וועגען גרופּירונגען פון די בעקערייען — ווערען אַלע בעקער-מייסטער אין לאָדז, מיטגלידער או נישט-מיטגלידער, געבעטען צו קומען פּינקטליך צו דער פערזאַמלונג.

די פערוואַלטונג פון בעקער-צעך אין לאָדז.

אַכטונג, יובילער, זייגערמאַכער און גראַווירער!

פרייטאָג, דעם 9 אָקטאָבער ד. ח. האָט זיך בעת ווען אַנ'אָנאַ'ס אין דער לאָדזער יובילער פיעפע צו דן אויבענדערמאָהנטען פאַכען דאָס זיי זאָלען קומען זיך רעגיסטרירען אין עפּעס אַ צעך. ווענדען מיר זיך צו אַלע מיטגלידער פון אונזער צעך זאוואדזקא 4. וואָס עקזיסטירט שוין אַלס פעראיין (יעצט צעך) שוין איבער 18 יאָהר ווי זאָלען זיך נישט לאָזען אָפּנאַרען פון פעראייניען, וואָס זוכען אויסצון צו צובּרעכען אונזער צעך, אז קיינער פון אונזערע מיטגלידער זאָלען זיך נישט רעגיסטרירען און נישט געבען קיין אונטערשריפט

די פערוואַלטונג פון יובילער, זייגערמאַכער און גראַווירער צעך, זאוואדזקא 4.

בעמערקונג: היינט, זונטאָג פינקטליך 8 אָוונד קומט איהר געבעטען צו קומען אויף אַ גרויסע בעראַטונג-פערזאַמלונג לויט די אייגלאַדונגען, וואָס איהר האָט ערהאַלטען.

DR. MED.

M. KANTOR

6-go Sierpnia 1
telefon 112-22
כירורג
צוריקגעקעהרט

ר עכער
אויף דער מאַשין
ווערען אויסגענייט
שרודמיעסקא 8

500 ביז 1000 דאָלאַר
ווערט געזוכט

אויפ'ן 1-טען אָרט פון היפּאָטעק אויף אַ 3 שטאָקיג הויז אין צענטרום שטאָדט.
אָפערטען אין אדמיניסטראציע פאַר ליטערע „A".

עלטערן!

וואָס ווילען זיין צופרידען זאָלען איינשרייבען זייערע קינדער איז דעם בעוואוסטען חדר

„תורת חיים", זאוואַדזקאַ 29

לינקע אָפיצינע. ס'ווערען אָנגענומען אנפענגער פון 4 יאָהר אָן, אויך ווערען די קינדער געבראַכט און אַ היים געפירט דורך אַ ספּעציעלען מענש. עס ווערען אויך אָנגענומען קינדער וואָס לערנען אין פּאָווּשעכנע שולען צו מעסיגע פרייזען אונטער דער לייטונג פון ישראל שוואַרצמאַן זאוואַדזקא 29

ZAKŁAD KUSNIERSKI

Ch. W. Tyger

(פריהער טראַוגוטאַ 5)
איז געוואָרען איבערגעטראָגען אויף
פּיעטריקאָווער 114 טעל. 119-42
פיהרט אויס זעמטליכע ארבייטען. וואָס האָט אַ שייכות מיט קירזשנעריי צו צוגענגליכע פרייזען.

דיפּלאָמירטע

היגיעניסטין

נעהמט אָן ארבייט: זאַסטושיקען, אפּאַטרונקעס, דיזשורען

ליזאַ נאַמיאַט

אַלעיאַ 1-טער מאַי 35

פּראַנט, ערשטער שטאָק. טעלעפאָנירען טאָג-טעגליך אויסער שבת, פון 2 ביז 4 נומער 145-02.

Dr.

Gyula Krausz

OKULISTA
צוריקגעקעהרט
86 פּיעטריקאָווער 86

Dr. A. S. TENENBAUM

Piotrkowka 109
Tel. 220-25
צוריקגעקומען

DOKTOR

H. WOŁKOWYSKI

צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216-90
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוועכע, אַלע ארט אַנגליוען, עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8—2 און פון 5—9 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען.

Dr Med.

M. Wajnberg

ספּעציאַל ארצט פאַר נערווען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט.
ZEROMSKIEGO 25 (פּאַנסקאַ)
טעל. 172-20
נעהמט אָן נאָכמיטאָג, פון 5 ביז 7

איינגע

פון אנשטענדיגע עלטערן אין עלטער פון 14—15 יאָהר קען זיך מעלדען ביי פ. טענענבוים פּיעטריקאָווער 38, טעל. 179-60.

די הנהלה פון די 7-קלאַסיגע שולען

קאַצענעלזאָן-נחומאָב

איז מודיע דאָס פון נייעם שול-יאָר אָן, ד. ה. פון 1/9 1931 (י"ט אלול) ווערען די שולען רעאָרגאַניזירט און ס'קומען פאָר פאָלגענדע ענדערונגען:

7-קלאַסיגע שולע אויף דער נאַר-לודקאַ 8. טעלעפאָן 177-01 (צווישען גאָוואָמיעסקאַ און זכאָדניאַ) ווירד געענדערט אויף אַ

מענער-שולע

און נעמט אָן אין אַלע קלאַסען (פרז.) נור אינגלעך פון 5½ ביז 15 יאָהר

פאַר די אינגלעך פון אָרטאָדאָקסישע עלטערן עגזיסטירט

אַ רעליגיעזער-חדר

וואו ס'ווירד געלערנט דורך די בעסטע מלמדים גרינדליך

חומש, רש"י, פּסוק, גמרא ותוספות

אין הדר ווערען אנגענומען אינגלעך פון 4 ביז 15 יאָהר.

אין די פרעבעל-שולע (שפּיל-שולע) און אין ערשטען אָדזיאַל קענען אויך אויפג. ווערען מיידלעך פון 3—7 יאָהר

7-קלאַסיגע שולע אויף דער פּאַמאָרסקאַ 20. טעלעפאָן 183-40 ס'חערען אין דעם פּראָגראַמען לאָקאַל געעפענט די קלאַסען
A. B. C. I. II. III. IV.
(אָרדזיאַלען I ביז VII)
פיר קנאַבען און מעדכען
אין שול פאַר יונגע-עלטער פון 7—15 יאָהר

אַ ספּעציעלער פּאָרבערייטונגס-קלאַס פיר ענטוויקעלטע קינדער פון 5½ ביז 7 יאָהר

ביי דער שולע עגז. אַ מוסטערהאַפטע פרעבעל-שולע (שפּיל-שולע) פיר קינדער אָהן אונטערשייד פון ענטוויקלונג פון 3½ ביז 7 יאָהר

די פרעבעל-שולע ווירד געפיהרט אין דער פּוילישער אונטעררילכטס-שפּראַך לויטן סיסטעם פון פראָבעל. מאָנטעסאָרי מיט מוזיק און ריטמיק.

פיר פיזיש שוואַכע קינדער ווי אויך פיר אינבעמיטעלטע עגזיסטירט אַ נאָכמיטאָג-שולע ביז 50% ביליגער. נאָכמיטאָג פרעבעל-שולע.

ווייכטיגע בעמערקונג!

1) די 7-קלאַסיגע שולע און רעליגיעזער חדר אויף דער גאַס נאַר-לודקאַ 8 (בּיי גאָוואָמיעסקאַ) איז די נעהענטסטע אנשטאַלט פיר די עלטערן, וועלכע בּלאָנגען צווישען וועלטען און זוכען צו פאַרייניגען די מאָדערנע וועלטליכע בילדונג און ערציהונג מיט'ן אידישן רעליגיעזען חדר ד. ה. למודי קודש מיטלמודי חול.
2) די שולע ערלעדיגט פאַר די עלטערן דאָס אויפטראַגען די קינדער פון אַנדערע שולען, ווי אויך אַלע פאָרמאַליטעטען לגבי דער שול-מאַכט (ווייזע און אַנדערע דאָקומענטען).

די קאַנצעלאַריע פון דער שולע אויף פּאָמאָרסקאַ 20 איז אָפען פון 5 ביז 8 אָוו.
" " " " " נאַרלודקאַ 8 " " " 12 " 2 נ"מ

די 7-קלאַסיגע שולע פון

יצחק גאָלדבערג

23 אל. I מאַי (פּאָזש-שולע) 23
טעלעפאָן 127-93
מיט איינשרייבונגען פון נייע תלמידים זיך צו מעלדען אין דער שול-קאַנצעלאַריע.

וואַרפט נישט אוועק

קיין אָן סגעבראַכטע

זשאַרובקעס

פאַר יעדע אַלטע זשאַרובקע בעקומט איהר אַ נייע געגען צוצאָהלונג פון אַ האַלבען פרייז, ווי אויך אַלע זעמטליכע עלעקטרישע אַרבייטען

ביי ח. סאָלניק

27 צעגעלניאַנאַ 27
פּראָנט, אין הויז פון פּוילישען טעאַטער.

Dr. med. H. GUTSZTADT

ספּעציאַל-אַרצט פאַר אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 62 (Śródmiejska 14)
telefon 129-52.
נעמט אָן פון 9—10 פריה און פון 5—7 אָוונד.

Dr. Różaner

ספּעציאַליסט פון הויט און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוועכע און קינדערלאָזיגקייט
נאַרוטאָוויטשאַ 9, טעלעפאָן 128-98
נעמט אָן פון 8—10; 4—8 אָוונד.
זונטאָג פון 9 ביז 10 פריה.

Dr. med. J. LUBICZ

כירורג-אָרטאָפּעד
פּאָלודניאָוואַ 9, טעל. 183-17
צוריקגעקעהרט
קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער
אייגענע פּראָטעזן-פּאַנ'יע פון זעמטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען ווי: זקלאַדקעס אויף פּ פּלאַטפוסען, קינסטליכע הענט און פוס, גאָרסעטען א. ז. וו.
נעמט אָן פון 2.30 ביז 4.30 נאָכמיטאָג.

Dr. med.

H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר הויט-, וועגערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43) טעל. 13-142
עמפּפאַנגס-שעה'ן 8 — 10, 12 — 2 און 5 — 8, זונטאָג און יו"ט 9—1. פאַר דאַמען בעזונדער וואַרטע-זאַל

דיקטאַטור פון 3 אין דייטשלאַנד

דער נייער צוזאַמענשטעל פון דער דייטשער רעגירונג

בערלין, 10. (ספּ. טעל.) דער נייער דייטשער קאַבינעט איז שוין צונויפגעשטעלט, קאַנצלער און אויסערן־מיניסטער איז גרינג, פינאַנץ — דער ביזאיצטיגער מיניסטער דיטריך; אינערן־מיניסטער דער פיהרער פון דער רייכס־ווער גרענער.

די האוואס־אַגענטור בעמערקט, אַז דער צוזאַמענשטעל פון דער נייער רעגירונג האָט אַלע סימנים פון אַ דיקטאַטור, דאָס וועט זיין אַ טריומוויראַט פון הינדענבורג—גרינינג־גרענער.

די פראַנצויזישע פרעסע בעמט אין אַלגעמיין אויף די נייע דייטשע רעגירונג רוהיג. די צייטונגען האַלטען, אַז דאָס פעראייניגען די אַמטען פון קאַנצלער און אויסערן־מיניסטער פון אינערן־מיניסטער מיט דער רייכסווער וועט ברענגען צו אַ סטאַביליזאציע פון די אינערליכע בעציהונגען. דאָס איז זעהר וויכטיג, כדי אַדורכצוהאַלטען דעם שווערען ווינטער. דער אינערן־מיניסטער וועט האָבען אין זיין רשות דאָס גאַנצע מיליטער.

די סאָציאַל־דעמאָקראַטען וועלען זיין אין אָפּאָזיציע צו דער נייער רעגירונג.

בערלין, 10. (טו) דער פּרעזידענט הינדענבורג האָט היינט אויפגענומען דעם פיהרער פון נאציאָנאַל־סאָציאַליסטען אַדאָלף היטלער און האָט פון איהם אָנגענומען אַן אויספיהרליכען בעריכט וועגען די צילען פון דער נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישער פּאָליטיק, דערנאָך האָט זיך ענטוויקעלט אַ געשפּרעך וועגען דער אינערליכער און אויסערליכער פּאָליטיק, די אוידיענץ האָט געדויערט 5 פערטעל שעה.

דער בעזוך פון היטלער ביים מלוכה־פרעזידענט האָט אין גאַנץ דייטשלאַנד געמאַכט אַ שטאַרקען איינדרוק.

רעדוצירן די חובות פון אייראָפּא

דערפאַר זאָלען רעדוצירט ווערען די בעוואָפענונגען

ניו־יאָרק, 10. (ספּ. טעל.) ס׳הערען נישט אויף צו קורסירען פערשידענע קלאַנגען וועגען דעם באַהענטען וויזיט פון דעם פראַנצויזישען פּרעמיער לאַוואַל אין פּ־אַנקרייך.

„ניו־יאָרק טיימס״ מעלדעט, אַז לאַוואַל וועט פּאָרלעגען הובער צו רעדוצירען די חובות אויף 50 פּראָצענט, דערפאַר זאָלען די בעוואָפנונגען רעדוצירט ווערען מיט 25 פּראָצענט.

בובער זאָל גרייט זיין אויף רעדוצירען די חובות אויב אייראָפּא וועט פאַקטיש צוטרעטען זיך צו ענטוואָפנען.

מ׳ערדט דעריבער שטאַרק, אַז אין וואַשינגטאָן וועט קיין וואַשינגטאָן צונויפגעהופען ווע־ען אַן אינטערנאַציאָנאַלע עוואָפנונגס־קאָנפערענץ.

פּראָטעסט פון די סיים־קלובען

צוליב׳ן קאָנטראָלירען זייער פּאָסט

וואַרשאַ, 10 (טעלעפאָניש) אין סיים האָט געמאַכט אַ געוואַלדיגען איינדרוק דאָס וואָס די פּאָסט וואָס איז אָנגעקומען אין סיים־קלובען איז קאָנטראָלירט געוואָרען.

די קלובען האָבען פּראָטעסטירט און די סיים־קאַנצעלאַריע האָט צוליב דעם ערקלעהרט, אַז ס׳איז פאָרגעקומען אַ מיספערשטענדניש און מעהר וועט דאָס נישט פאָרקומען.

מאַרשאַל פּילסודסקי׳ס וויכטיגע קאָנפערענצען

מיט מין. זאַלעסקי און געזאַנדטען פּאַטעק

וואַרשאַ, 10 (טעלעפאָניש) די אַגענטור „וויפּ״ גיט איבער, אז מאַרשאַל פּילסודסקי האָט היינט אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט׳ן אויסערן־מיניסטער זאַלעסקי און דאַן מיטן פּוילישען געזאַנדטען אין מאָסקווע פּאַטעק.

דאַן איז פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון אַלע 3 צוזאַמען.

ווי מ׳שמועסט אין אַרומגערעדם געוואָרען די פראַגע פון א סאָוויעטיש־פּוילישען נישט אָנגרייפס־אָפּמאַך.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער דאָזיגער קאָנפערענץ שמועסט מען וועגען ענדערונגען אין דער רעגירונג. מינ. זאַלעסקי זאָל אַראָפּ אין דעמיסיע און זיין אָרט זאָל פאַרנעמען פּאַטעק.

צעהנדליגער נייע שטייערן

אנגעזאָגט דורכ׳ן פינאַנץ־מיניסטער

דעבאַטע אין סיים וועגן אַרבייטסלאָזיגקייט

וואַרשאַ, 10. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער פרייטאָגדיגער זיצונג פון סיים האָט נאָכ׳ן ערלעדיגען אייניגע פאָרמעלע ענינים דער ערשטער בעקומען אַ וואָרט דער סאָציאַליסט־דעפּוטאַט טאָמאַשקעוויטש (ג״אַ־אַטשעווסקיס גרופּע), וועלכער רעפערירט דעם רעגירונגס־פּראָיעקט צו בעגרענצען די אַרבייט־רעכט פון פרויען און יוגענטליכע.

דער רעפעראַט פון סאָציאַליסט־דעפּוטאַט טאָמאַשקעוויטש איז געווען אַן אמת׳ער בעשולדיגונג־אַקט געגען דער רעגירונג. ער האָט פעסטגעשטעלט, אַז אין פּוילען ווערט דער 8־ש עהדיגער אַרבייט־טאָג נישט אָפּגעהיט, די פאַבריקאַנטען מאַכען חוזק פון די סאָציאַלע געזעצען. פאַר׳ן גערייכט שרעקען זיי זיך נישט. אַזוי זענען געזעצען פאַלען. אַז מען האָט „בעשטראָפט״ פאַבריקאַנטען פאַר ברעכען דעם 8־שעהדיגען אַרבייט־טאָג מיט... 8 זלאָטעס שטראָף. ער ווייזט אויך אָן, אַז אין פּוילען האָט מען אַזויפיל געאַרבייט איבערשעהן, אַז אויב מען וואָלט איצט אָנגעהויבען אָפּהיטען דעם 8־שעהדיגען אַרבייט־טאָג, וואָלט זיך די אַרבייטסלאָזיגקייט בעדייטענד פערקלענערט. וואָלט מען איינגעפיהרט דעם 7־שעהדיגען אַרבייט־טאָג, וואָלטען געקענט בעקומען אַרבייט נייע 235 טויזענד אַרבייטער. דאָס הייסט, 86 פּראָצענט פון אַלע אַרבייטסלאָזע.

דער פעפעסישער דעפּוטאַט רעגער הא־ט, אַז די גאַנצע דיסקוסיע איז אַרויסגעוואָרפען, ווייל די נייע געזעצען האָבען נאָר דעם צוועק אַרויפצוואַרפען די לאַסטען פון דער אַרבייטסלאָזיגקייט אויף די פּלייצעס פון די אַרבייטער. בכלל האָבען די געזעצען נישט קיין שום בעדייטונג. עס האָט דאָך פּילסודסקי אָנגערופען די קאָנסטיטוציע „קאָנסטיטוטא פּראָסטיטוטא״. ער ברענגט אויך פאַקטען, ווי די רעגירונג האָט געבראָכען דעם 8־שעהדיגען אַרבייט־טאָג. ער דערצעהלט אויך, אַז אין שלעזיע האָט מען אויף דער באַהן געדאַרפט צונעמען אַרבייטער, מען האָט אָבער אָנגענומען נאָר אַזעלכע אַרבייטסלאָזע, וועלכע האָבען געבראַכט אַ צעטעל פון סאַנאַציע־פּראַיין.

דער ענדעקישער פיהרער, פּראָפ. ריבאַרסקי האַלט, אַז מיט די נייע געזעצען איז די רעגירונג נאָר אויסען פול צו מאַכען די אויסגעליידיגטע קאַסעס פון די פערזיכערונג־אינסטיטוציעס מיט די געלטער פון די אַרבייטער און אַרבייטס־געבער, ביי די דאָזיגע ווערטער ענטשטעהט אַ טומעל. סאַנאַציע־דעפּוטאַטען שרייען: „אַזעלכע רייד פּאַסען נישט פאַר אַ פּראָפעסאָר, נאָר פאַר אַ שילער פון 2. קלאַס״.

פּראָפ. ריבאַרסקי: כ׳ווייס נישט, צי איהר האָט צוויי קלאַסען יאָ געענדיקט...

איינער פון די סאַנאַציע־דעפּוטאַטען צו וועלכען די ווערטער זענען געווען געווענדעט, ענטפערט:

— קומט מיט מיר אין קאָרידאָר, וועל איך איך ווייזען וויפיל קלאַסען איך האָב געענדיגט...

עס ברעכט אויס אַ טומעל און ס׳קומט שיעור נישט צו אַ געשלעג.

שפּעטער איז אַרויסגעטרעטען דער פינאַנץ־מיניסטער יאַן פּילסודסקי. ער האָט אויסגערעכענט 20 נייע שטייערן, וואָס די רעגירונג גייט איינפיהרען און אָנגעזאָגט נאָך 20 נייע מינים שטייערן.

בעת זיין רעדע איז געווען אין זאַל זעהר הייטערדיג. עס איז געווען הייטערדיג אַפילו אויף די בענק פון דער סאַנאַציע, די אָפּאָזיציע האָט רעאַגירט מיט פערשידענע וויציקע צווישענרופען. דער מיניסטער האָט אויך גערעדט געגען די וואַנסירונגען פאַר די מלוכה־בעאַמטע, וואָס איז די פּעולה פון די וואַנסירונגען — האָט געפרעגט דער מיניסטער, וויבאַלד עס זענען נישטאָ קיין באַנקנאָטען?...

וואַרשאַ, 10. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין דער פינאַנץ־קאָמיסיע האָט רעפערירט דער וויצע־פינאַנץ מיניסטער אַ רייה נייע פּראָיעקטען פון נייע שטייערען. עס ווערט געהויבען דער שטייער אויף ביר, אויף 40 פּראָצ. אויף וויינען, וואָס ווערען אין לאַנד אויסגעאַרבייט אויף 300 פּראָצענט. דער דעפּ. זאַרעמבאַ (פּ.פּ.ס.) איז שאַרף אַרויסגעטרעטען געגען די דאָזיגע שטייערן. די קאָמיסיע האָט די פּראָיעקטען אָנגענומען...

אינצידענט אין סיים

אַרעסטירט דעם סעקרעטאַר פון אינערן־מיניסטער

וואַרשאַ, (טעלעפאָניש) פרייטאָג אַרום 4 אַ זייגער ביינאַכט פאַר דער עפענונג פון דער סיים זיצונג האָט זיך פערשפּרייט אין די סיים־קולוארען אַ סענסאַציאָנעלער קלאַנג וועגען דעם, אַז ביים אַריינגאַנג אין סיים איז אַרעסטירט געוואָרען דער העכער בעאַמטער סטאַוויצקי, דער סעקרעטאַר פון אינערן־מיניסטער פּיעראַצקי. מען האָט לכתחילה נישט געוואָלט גלויבען דעם קלאַנג, עס האָט זיך אָבער באַלד אַרויסגעשטעלט, אַז דער קלאַנג איז אַ ריכטיגער: די מאַרשאַלעק־וואַך האָט טאַקע אַרעסטירט דעם דערמאָנטען סטאַוויצקי.

ער איז געווען מעהר ווי אַ האַלבע שעה אַרעסטירט, נאָך אַ רייה אינטערווענצען איז ער שפּעטער בעפרייט געוואָרען.

אַרויסגעשטעלט האָט זיך אַזאַ געשיכטע: ביים אַריינגאַנג האָט די סיים־וואַך פערלאַנגט פון דערמאָנטען סטאַוויצקי אַז ער זאָל זיך לעגיטימירען, ער זאָל בעווייזען זיינע דאָקומענטען, וואָס דערלויבען איהם אַריינצוקומען אין סיים. ער האָט עס נישט געוואָלט טון. ער האָט זיך פערופען אויף דעם, אז מען קען איהם גאַנץ גוט, מען ווייס, ווער ער איז, ווייל שוין 12 יאָהר קומט ער אַמטליך אין סיים אַריין, ער איז אויך איצט געקומען אין אַמטליכע ענינים. ער האָט זיך געוועהרט געגען דעם, וואָס ער ווערט נישט אַריינגעלאָזען, ביז די סיים־וואַך האָט איהם אַרעסטירט.

עס לאָזט זיך אויס, ווי מען האָט שפּעטער דערקלערט, אַז די סיים־קאַנצעלאַריע האָט נעכטען אַרויסגעגעבען אַ שטרענגע פאָראָרדנונג, אַז יעדער איינער, וואָס קומט אין סיים־אַריין, זאָל לעגיטימירט ווערען, אַלץ איינס, צי די וואַך קען דעם מענשען צי נישט. יעדער איינער מוז בעווייזען זיינע דאָקומענטען, וועלכע גיבען איהם דאָס רעכט אַריינצוקומען אין סיים.

מען האָט זיך שטאַרק נאָכגעפרעגט וועגען דער סיבה פון דער דאָזיגער שטרענגער פאָראָרדנונג. מען האָט פערזיכערט, אז די איינציגע סיבה איז... גנבים. עס האָבען זיך בעוויזען גנבים אין סיים און מען דאַרף זיך פאַר זיי היטען.

240-80 קליינג האַללאָ!
KURJER KRAWIECKI
„GELASSENA"
Sienkiewicza 40, tel. 240-80
דאָס נעביסטען פון אונזער בעדינונג וועט איך אַנשפּאָרעני אַ סך וואָרגען און געלד, ווייל אונזער דעוויז איז:
שנעלע אויספיהרונג, געווייסענהאַפט און ביליג!

שרעקליכע פּרטים פון אויפרייס אין גדיניע

13 טויטע און 27 פערוואונדעטע

וואַרשאַ, 10. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) מיר האָבען שוין געשריבען וועגען דער אויפרייס קאַטאַסטראָפע אין גדיניע, ווי אַזוי צוליב גאַז איז אויפגעריסען געוואָרען דאָס נייע אויסגעבויטע גרויסע הויז פון „זופּ״. נעכטען האָט מען צווויסען געגעבען אַ רייה פּרטים וועגען דער דאָזיגער אויסערגעוועהנליכער געשעהעניש.

ביז 8 אַ זייגער אינדערפריה האָט מען שוין געהאַט אַרויסגענומען פון אונטער די חורבות 10 טויטע און 11 שווער פערוואונדעטע. די פערוואונדעטע האָבען צובראָכענע הענט און פיס.

טראַגיש איז געווען דאָס בילד פון די קרובים, וואָס האָבען אַרומגעזוכט אונטער די חורבות זייערע פאַמיליע־מיטגלידער, זייערע היימישע מענשען אַזוי, למשל, האָט דער אינזשיניער בערעזאָווסקי געפונען טויט זיין מוטער, זיין פרוי און 13־יאָהריגע טאָכטער. צווישען די קרבנות געפינען זיך אַ פאָטער, מוטער און קינד. דאָס איז דער בוי־טעכניקער פּאַניקעוויטש. זיין קינד איז געבוירען געוואָרען אַ שעה פאַר דער קאַטאַסטראָפע. אונטער ...ינער און אייזען זענען אומגעקומען אַלע דריי — די מוטער, וואָס זי האָט אָקאָרשט דאָס קינד געבוירען, דאָס קינד און דער פאָטער פון קינד.

איינע פון די לאָקאַטאָרינס האָט זיך גראַד בעת׳ן אויפרייס געפונען אין וואַנע. דורך דעם אויפרייס איז די וואַנע צוזאַמען מיט דער פרוי וואָס האָט זיך אין איהר געפונען אַ טראָג געטון געוואָרען אין דער לופטען. די אומגליקליכע פרוי איז געשטאַר בען אויפ׳ן וועג צום שפּיטאָל.

נעכטען האָט מען געהערט שטילע, ווייטע קרעכצען פון אונטער די חורבות, פון אונטער די בערג שטיינער, האָלץ און אייזען, מען האָט געאַרבייט אויסצוגעפינען, פון וואַנען עס טראָגען זיך די קרעכצען, כדי זיי צו ראַטעווען. אין משך פון עטליכע שעה איז נישט געלונגען צוצוקומען צו די קרבנות.

שפּעטער איז שטיל געוואָרען. מען האָט מעהר די קרעכצען נישט געהערט. די מענשען האָט מען נאָך נישט אַרויסגענומען.

טייל זאָגען, אַז דאָס דוכט זיך נאָר, אַז עס טראָגען זיך קרעכצען, הילפס געבעטען פון אונטער די שטיינער.

דאָס הויז איז אַרום און אַרום איז אַרומגעצוימט דורך פּאָליציי.

מען קלויבט זיך כסדר און מען וויל אַהין צוקומען. פיל פרויען האָבען בעקומען נערווען־אַטאַקען וועגען די סיבות פון אויפרייס גיט מען פערשידענע דערקלערונגען. מען דערצעהלט, אַז מען האָט שוין עטליכע שעה פאַר׳ן אויפרייס געהערט דאָס סיקען, זשומען פון גאַז, אָבער קיינער האָט נישט געלייגט אויף דעם קיין אַכט. דער אויפרייס איז פאָרגעקומען אין קעלער פון הויז. ווען עס האָט זיך אויפגעריסען דער קעלער מיט דעם פונדאַמענט איז דאָס גאַנצע הויז איינגעפאַלען. ווי מען גיט איבער, איז פאָרגעקומען די קאַטאַסטראָפע צוליב׳ן שלעכטען צונויפשטעלען פון די גאַז־רעהרען.

עס ווערט געפיהרט אַן אויספאָרשונג וועגען דער שרעקליכער קאַטאַסטראָפע.

מיט אַן אַעראָפּלאַן איז אַרויסגעפאָהרען קיין גדיניע דער דירעקטאָר פון „זופּ״ דרעצקי צוזאַמען מיט אַ גאַנצער דעלעגאַציע.

גדיניע, 10. (פּאַט) די צאָהל קרבנות האָט זיך פערגרעסערט אויף 13 טויטע און 27 פערוואונדעטע, די שאָדענס בעטרעפען 700 טויזענד זלאָטעס.

דאָס דאַרפען אַלע וויסען!
איז מיין ביוראָ ווערט געשריבען און ערלעדיגט מיט ערפאָלג אַלערליי ביטעס, רעקורסען, אַפּעלאַציעס אין אַלע אינסטיטוציעס, ווי: סאַנדאָווע, סקאַרבאָווע, וואָיסקאָווע, אַדמיניסטראַציע א.ז.וו. ווי אויך אַקטען, קאָנטראַקטען, פונקטאַציעס, פּריוואַט־קאָרעספּאָנדענץ, איבערשרייבונגען אויף די מאַשין. איבערזעצונגען אין פערשיד. שפּראַכען. בעזונדערע אַבטיילונג פאַר אינקאַסאָ, פּראָטעסטירטע וועקסלען ...ערענקט די אַדרעס:
פּיעטריקאָווער 44
צווייטע לינקע אָפיצינע, 1. שט.
דורכגאַנג — פּילסודסקיעגאָ (ווסכאָדניאַ) 63.
מיט אַכטונג **ג. גרינבוים.**

לאָדזשער יודישער קאַמעראַל־טעאַטער אַלעע 1־טער מאַי 2. דירעקציע: דוד צעלמייסטער.
לאָדזשער טעאַטער־עולם! אַזעלכעס האָט איהר נאָך נישט געזעהען!
סענסאַציע אויף סענסאַציע!
מיט דער גרויסער קינסטלערין **בערטא זאַסלאַווסקא**, י. שיגאַריז, א. וואָלפשטאַט
היינט, זונטאָג, 9 אָוועונד ווערט געגעבען דער גרויסער סענסאַציאָנעלער שלאַגער פון יודישען לעבען מיט געזאַנג און טענץ
אַ האַרץ, וואָס בענקט
אין דער פּיעסע נעהמען אַנטייל (לויט א.ב.) פרויען: אַמזעל געניאַ, גיראַל זיסעלע, זאַסלאַווסקא בערטאַ, לוריע סרידע. מענער: ד. אריעל, ד. בראַקאַוש, א. וואָלפשטאַט, א. טופמאַן, י. האָניגבוים, י. שיגאַרין, ש. לודנער, אויך דאָס 8־יאָהריגע וואונדער־קינד לאַלאַ אַמזעל.
רעזשי: ב. זאַסלאַווסקא. ביהנע־דירעקטאָר: י. שיגאַרין.
בילעטען צו בעקומען פון 11—2 און פון 6 אין קאַסע פון קאַמעראַל־טעאַטער.
אַכטונג! ווער עס האָט שוואַכע נערווען, זאָל אויף די פּיעסע נישט קומען.

לאדז
11 אָקטאָבער 1931

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז,
11 אָקטאָבער 1931

דער דאלאר און דער פראנק

אין משך פון די לעצטע 14 טאָג איז פון אַמע־ריקע אָפּגעפלאָסען גאָלד אויף אַ סומע פון צוויי מיליאַרד דאָלאַר. אַלע מלוכות, אַפילו די, וואָס האָבען ביי זיך אָפּגעשאַפט דאָס אויסבייטען פון באַנקנאָטען אויף גאָלד, האָבען אייגעהאַנדעלט אין אַמעריקע פערהעלטנישמעסיג גרויסע סכומים גאָלד. אַפילו שווערען און האָלאַנד, וועלכע פערמאָגען אַזוי אויך גאַנץ בעדייטענדע זאַפּאַסען גאָלד, האָבען אין די לעצטע טעג די זאַפּאַסען שטאַרק פערגרעסערט.

אַט דאָס יאָגען זיך נאָך גאָלד איז אַ געפאַהר פאַר דער אַמעריקאַנער וואַלוטע. אינאיינעם מיט'ן אָפּפלוס פון גאָלד בעמערקט זיך אויך אַן'אָפּפלוס פון פאַפּירען געלד, דאָס ערקלערט זיך דערמיט וואָס אויף אַזאַ אופן בעקומען די אויסלענדישע דעפּאָזי־טאָרען „פּאָדערונגען אויף אַמעריקאַנער גאָלד. און אַט דער אומשטאנד שאַפט פאַר אַמעריקע זעהר ערנסטע קאָמפּליקאַציעס. די דעפּאָזיטאָרען האָבען שוין דאָרט אָנגעהויבען צו שטורעמען די בענק, פון וועלכע אייניגע האָבען נישט אויסגעהאַלטען דעם שטורעם און האָבען אָפּגעשטעלט די צאָהלונגען. עס איז דערגאַנגען אַזוי ווייט, אַז צוויי פון די גרע־סטע בענק האָבען זיך געמוזט צונויפגיסען, כדי אויס צומיידען אונאַנגענעהמע סורפּריזען.

עס איז בעקאַנט, אַז דאָס צונויפגיסען זיך פון בענק אין דער צייט פון אַ קריזיס האָט תמיד זעהר ערנסטע גרונדען. די אַמעריקאַנער בענק בעמיהען זיך צו פערגרעסערען זייערע רעזערווען אויפ'ן פאַל, ווען עס זאָל אויסברעכען אַ פּאַניק. ביי אנדערע אומשטענדען וואָלט אפשר אַמעריקע זיך לייכט אַן'עצה געגעבען מיט דער געשאַפענער לאַגע. אָבער איצט, ווען דער דאָלאַר איז געוואָרען דער בעליב־טער אָביעקט ביי דער ריזיגער אַרמעע פון אינטער־נאַציאָנאַלע דעפּאָזיטאָרען און שפּעקולאַנטען, קאָ־נען יעטווערע קאָמפּליקאַציעס אין דעם באַנק־סיס־טעם פון די פעראייניגטע שטאַטען ברענגען צו די סאַמע שווערסטע פאָלגען.

אָבער מען קאָן נישט זאָגען, אַז אויך אין פראַנקרייך, וואו עס איז אָנגעזאַמעלט אַ גאָלד־רע־זערוו פון זעכציג מיליאַרד פראַנק איז אַלץ אין אָרדנונג. מען דאַרף האָבען אין זין, אַז דאָס פאַלען פון פונט האָט זיך זעהר שווער אָפּגערופען אויף דער פינאַנציעלער לאַגע פון פראַנקרייך. אין די קע־לערען פון דער פראַנצויזישער באַנק האָבען זיך געפונען ביז פופצעהן מיליאַרד פראַנק אין פונטען, און דאָס בעדייט שוין אַ פערלוסט פון אונגעפעהר פערטהאַלבען מיליאַרד פראַנק. ס'איז שווער צו זאָ־גען ווי גרויס עס זענען די זאַפּאַסען פון פונטען אין די פּריוואַטע בענק פון פראַנקרייך, אָבער יעדענ־פאַלס זענען די זאַפּאַסען זיכער נישט געווען קיין קליינע און די פערלוסטען האָבען דעריבער געמוזט זיין גאַנץ בעדייטענדע.

אַ חוץ דעם דאַרף זיך אויך פראַנקרייך שטאַרק רעכענען מיט אַ בעדייטענדען דעפיציט אין איהר בודזשעט. לויט די לעצטע ידיעות דאַרף דער דע־פיציט בעטרעפען אַן'ערך פינף מיליאַרד פראַנק. אמת, די פראַנצויזישע רעגירונג האָט צוגעזאָגט מיט אַלע מעגליכקייטען צו ברענגען דעם בודזשעט אין אַ גלייכגעוויכט. מען רעכענט לויט דעם מוסטער פון ענגלאַנד איינצופיהרען אַן'אומבארמהרציגע רעדוקציעס פון עקאָנאָמיע, ד. ה. רעדוצירען אַלע אויס־גאַבען ביז צום מינימום. אָבער צי וועט דאָס געלינגען דער פראַנצויזישער רעגירונג — איז אַ פראַגע. ווייטער האָט מען מורא, אַז דאָס פאַלען פון פונט שטערלינג זאָל נישט שטעלען דעם פראַנצויזישען אויסערליכען האַנדעל אין גאָר אַ שווערע לאַגע. ערשטענס, האָבען אַ רייהע אינדוסטריען אין פראַנק־רייך געשלאָסען גרויסע טראַנזאַקציעס מיט ענגלאַנד אין פונטען און דערפון וועלען זיי פיל פערלירען. צווייטענס איז פערהאַן אַ בעדייטענדע מורא, אַז דער עקספּאָרט פון פראַנקרייך קיין ענגלאַנד וועט פערקלענערט ווערען, און גראַד פערקעהרט, אַז דער אימפּאָרט פון ענגלאַנד קיין פראַנקרייך וועט זיך פער־גרעסערען. אַזוי אַרום קאָן זיך שטאַרק פערערגערען דער פראַנצויזישער האַנדעלס באַלאַנס.

מיט איין וואָרט פאַר די אינטערנאַציאָנאַלע דע־פּאָזיטאָרען זענען געקומען זעהר שווערע צייטען. זיי קאָנען שוין נישט רוהיג שלאָפען נישט אויף דאָלאַרען, נישט אויף פונטען. אמת, ביים היינטיגען טאָג איז שווער צו זאָגען וואָסער וואַלוטע וועט אַרויס זיגרייך. אָבער מעגליך, אַז גראַד אַט די אונזיכערקייט וועט צווינגען אָפּצוהאַלטען זיך פון איבערפיהרען געלד פון איין אינטערנאַציאָנאַלען צענטער אין אַן'אַנדערען. דער איצטיגער קריזיס איז אַ רעזולטאַט אין דער ערשטער רייהע פון דער איבערפּראָדוקציע און פון פאַלען פון דער קויפס־קראַפט ביי דער בעפעלקערונג. אָבער נישט קיין קליינע ראָלע, אַפילו גאָר אַ גרויסע שפּילט אין געוואַלדיגען קריזיס דער פאַקט, וואָס עס איז פער־לוירען געוואָרען דער צוטרוי אויף אַלע געביטען פון דער ווירטשאַפט און פינאַנצען.

פ. פ. ה.

ענטדעקט אַן'אונלעגאַלע אָרגאַניזאַציע

יודען צווישען די בעשולדיגטע אין קאָנטר־רעוואָלוציאָנער אַרבייט אין ווייסרוסלאַנד

מ אָ ס ק ו ו ע, (י. ט. א.) די ווייסרוסלענדישע צייטונגען זענען פול מיט לאַנגע בעשרייבונגען וועגען נייע קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציעס, וואָס זענען לעצטענס אויפגעדעקט געוואָרען דורך דער ג.פ.או. אין ווייסרוסלאַנד.

ווי די צייטונגען שרייבען, זענען די ווייס־רוסלענדישע אָרגאַניזאַציעס געווען אידעאָלאָגיש פערבונדען מיט דער ליקווידירטער „אינדוסטריע־לער פּאַרטיי", מיט דער אָרגאַניזאַציע פון די מענשעוויקעס, מיט די ווייסרוסלענדישע נאַציאָנאַל־דעמאָקראַטען, וואָס האָבען נעטרוימט וועגען אָפּרייסען ווייסרוסלאַנד פון סאָוויעטישען פערבאַנד, מיט יודישע נאַציאָנאַליסטען א.א.וו.

די ענטדעקטע אָרגאַניזאַציע האָט זיך לויט די פּרעסע־מעלדונגען געשטעלט פאַר אַ ציל צו פערהאַלטען די ענטוויקלונג פון דער אינדוסטריע, וואָס באַזירט זיך אויף אָרטיגע רויה מאַטעריאַלען, ווי טאָרף־בעאַרבייטונג, וואַלד־כעמיע און וואַלד־בעאַרבייטונג. זיי האָבען אויך געפּרובט שטערען די קאָלעקטיוויזאַציע אין ווייסרוסלאַנד, אַרויסשטע־לענדיג אַ פּלאַן פון ענטוויקלען איינצעל־ווירט־שאַפטען.

די אָרגאַניזאַציע זאָל האָבען געשטרעבט צו מאַכען אַן'אומאָפּהענגיג ווייסרוסלאַנד און האָט שוין אַפילו געהאַט אַ רשימה פון דעם בעשטאַנד פון דער ווייסרוסישער רעגירונג, וואָס האָט געדאַרפט איבערנעמען די מאַכט, גלייך נאָכדעם, ווי די סאָוויעטען־מאַכט וועט געשטירצט ווערען.

אין דעם צעטעל פון די צוקונפטיגע „מיני־סטאָרען" געפינען זיך אויך די יודישע נעמען: קאַפּלאַן — מיניסטער פאַר אינדוסטריע און האַנדעל און שיינין — געהילפס־מיניסטער פאַר אַרבייט. זייער מיטהעלפער איז אַ דריטער יוד — ד"ר דיכטאַר.

אַלע דריי ווערען בעשולדיגט אין געהערען צו דער אומלעגאַלער קאָנטר־רעוואָלוציאָנערער פּאַרטיי פון נאַציאָנאַלע דעמאָקראַטען. אַ בעזונדער וויכטיגע ראָל זאָל האָבען געשפּילט קאַפּלאַן, וועל־כער האָט זיך אַרויסגעוויזען צו זיין אַ מיטגליד פון ראַמזינ'ס „אינדוסטריעלער פּאַרטיי". קאַפּלאַן ווערט בעשולדיגט אין דעם, דאָס ער האָט זיך אונטערגענומען צו ענטוויקלען אין ווייסרוסלאַנד די קליידער־ און זאָקען־אינדוסטרי, כדי אַזוי־אַרום אונטערצורייסען די ענטוויקלונג פון וויכטיגערע אינדוסטריען. זיין מאָטיוו פאַר דער ענטוויקלונג פון גראַד די דאָזיגע לייכטע אינדוסטריען איז געווען, אַז יודען טויגען זיך נישט צו קיין שווערע אַרבייט. דאָקטאָר דיכטאַר — אַ מיטאַרבייטער פון קאָמיסאַריאַט פאַר פאָלקס־געזונדהייט האָט איהם געשטיצט אין דעם, אויפווייזענדיג, אַז צוליב די פיזיאָלאָגישע אייגענשאַפטען פון יודישען פּראָלע־טאַריאַט, טויגען זיי נישט פאַר אַזעלכע שווערע אַרבייט, ווי טאָרף־אויסגראָבונגען, האָלץ־האַקען און דאָס גלייכע.

אויפ'ן פערהער אין דער ג. פ. או. האָט קאַפּלאַן, ווי די צייטונגען שרייבען, מודה געווען זיך אין געהערען צו דער אונלעגאַלער אָרגאַניזאַציע „די נעגאַטיווע בעציהונג צו דער ראַטען־מאַכט — זאָל קאַפּלאַן האָבען דערקלערט בעת'ן פערהער — איז ביי מיר אַרויסגערופען געוואָרען צוליב דעם פערשטאַרקטען קאַמף מיט די קאַפּיטאַליסטישע עלעמענטען אין שטאָדט און דאָרף און איז געווען אַ רעזולטאַט נישט נאָר פון מיין בורזשואַזער וועלט־אַנשויאונג, נאָר אויך טיילווייז צוליב נאַציאָנאַלע מאָמענטען: ווייל פון פערשטאַרקטען קאַמף האָט מעהר פון אַלעמען געליטען די בורזשואַזע טייל פון דער יודישער בעפעלקערונג אין שטאָדט און שטעדטעל."

די צייטונגען זעהען אין דעם אַ דירעקטע שייכות פון די יודישע נאַציאָנאַל־דעמאָקראַטען מיט דער „אינדוסטריעלער פּאַרטיי" און מיט די מענ־שעוויקעס נאַציאָנאַליסטען, ווי סאָקאָלאָווסקי, רובין און אַנדערע.

די בעשולדיגטע וועלען וואַהרשיינליך גע־שטעלט ווערען פאַר אַ געריכט אין מינסק.

דער דלות איז ציפערען

שטאַרק געפאַלען די מלוכה־איינקונפטען אין פּוילען

דער לעצטער נומער פון זשורנאַל פון הויפּט סטאַטיסטישען אַמט ברענגט אינטערעסאַנטע ציפערן, וואָס זאָגען צום בעסטען עדות איבער דעם גרוי־סען דלות, וואָס הערשט איצט אין פּוילען.

די הכנסות פון שטייערען, אָפּצאָהלען און מאָנאָפּאָלען האָבען זיך פערקלענערט אויף צלע פּאָזיציעס. אין אויגוסט 1930 האָט די אַלגעמיינע ציפער פון די הכנסות בעטראָפען 176,478,000 זל. אין אויגוסט פון לויפענדן יאָר בלויז 143.298,000 זל. ד. ה. די הכנסות זענען פערקלענערט געוואָ־רען כמעט אויף 20 פּראָצענט.

די דירעקטע שטייערען זענען געפאַלען פון 52,951 טויזענד אויף 42 624 טויזענד, דערונטער דער הכנסה שטייער פון 12,769 טויז. אויף 10,738 טויז. און גראַד דער דאָזיגער שטייער דאַרף גע־העכערט ווערען.

די אונדירעקטע שטייערען זענען אויך גע־פאַלען, הגם אין אַ קלענערער מאָס; דער שטייער פון ביר האָט אין אויגוסט פון פאָריגען יאָהר גע־געבען 1,535,000 זל. האָט היי־יאָהר אין וועלכי־גען חודש געבראַכט בלויז 1,233,600 זל. און גראַד אַט דער שטייער דאַרף געהעכערט ווערען.

די איינקונפטען פון שטעמפּעל־אָפּצאָהל זע־נען געפאַלען פון 13,129 טויז. אויף 10,689 ט. שטאַרק געפאַלען זענען די הכנסות פון צאָל, פון 19,294 טויז. אויף 11,460 טויז. שטאַרק איז גע־פאַלען די איינקונפט פון די מאָנאָפּאָלען, דהיינו פון 70,990 טויז. אויף 59.056 טויז.

דער בערלינער פּאָליצײ־פּרעזידענט

עצה'עט דער יודישער יוגענד זיך פערנעמען מיט ספּאָרט

בערלין (יט"א) אונטער'ן קעפּל „גזשעשינ־סקי עמפּפעהלט זעלבסטהילף" פערעפענטליכט די בערלינער יודישע צייטונג אַ געשפּרעך מיט'ן בערלינער פּאָליצײ־פּרעזידענט, וועלכער האָט ער־קלערט, אַז גלייכצייטיג מיט דער פערשאַרפונג פון דער פּאָליטישער לאַגע דאַרף מען זיך רעכענען מיט דער מעגליכקייט פון ווייטערע עקסצעסען און אינצידענטען. די פּאָליצײ האָט אָנגענומען אַ רייהע זיכערהייטס־מיטלען. עס איז אָבער אָפּטמאָל נישט מעגליך מיט דער געהעריגער ענערגיע גלייך צו רעאַגירען אויף פערשידענע אינצידענטען, וואָס ברעכען אויס פּלוצים אין אַ 4־מיליאָניגער שטאָט. דער פּאָליצײ פּרעזידענט גזשעשינסקי בעגריסט דעם בעשלוס פון דער יודישער יוגענד זיך ענט־געגענצושטעלען יעדען אַנטיסעמיטישען אָנפאַל. עס איז דעריבער אַ דערפרייענדע דערשיינונג, וואָס די יודישע יוגענד ווידמעט זיך פיל דעם ספּאָרט. מען דאַרף אָבער געדענקען, אַז דעם קאַמף געגען אַנטיסעמיטיזם מוזען פיהרען הויפּטזעכליך נישט־יודען.

פּאָליצײ־בעאַמטע אלס שלעגער

ווי אַזוי איז דורכגעפיהרט געוואָרען דער פּאָגראָם אין סלאָבאָדקע

קאָוונע (יט"א) ערשט איצט האָט די מיליטע־רישע צענזור דערלויבט צו דרוקען די מאַטעריאַלען, ווי אַזוי עס איז דורכגעפיהרט געוואָרען דער פּאָגראָם אויף יודען אין סלאָבאָדקע (אין אויגוסט 1929 י.). די שלעגער זענען אַלע געווען פּאָליצײ־בעאַמטע, וועלכע זענען איצט שוין בעזייטיגט פון דינסט און וועלען געשטעלט פאַר'ן געריכט, בעת'ן פּאָגראָם האָבען געליטען 29 יודען, איינער איז פון די וואונ־דען געשטאָרבען.

דער פּראָצעס וועט פאָרקומען אין אַ פּאָר חדשים אַרום אויפ'ן בעשולדיגונגס־באַנק וועלען זיצען 17 פּאָליציאַנטען. די בעשולדיגונגס־מאַטעריאַלען געגען די כוליגאַנעס ענטהאַלטען צוו. אַנד. פּאָלגענ־דע איינצעלהייטען:

די אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט, אַז דעם 2. אויגוסט 1929 ביינאַכט האָבען זיך אין סלאָבאָדקע צונויפגעקליבען געוויסע געהיים־אַגענ־טען כלומרשט צו זוכען קאָמוניסטען. פאַקטיש אָבער, האָבען זיי אויסגעפיהרט אַ רייהע אָנפאַלען אויף יודען. פיל עדות האָבען אָפּגעגעבען ערקלערונגען וועגען די מערדערליכע כוליגאַנישע אָנפאַלען. קיינער פון די בעשולדיגטע זענען זיך אין די אָנ־פאַלען נישט מודה. איינער וואַרפט די שולד אויפ'ן צווייטען. די אָנפאַלער זענען געווען פונאַנדערגע־טיילט אין 2 גרופּעס, פון ביידע גרופּעס פלעגען אויסגעטיילט ווערען צו אייניגע פערזאָן, וועלכע פלעגען דורכפיהרען די אָנפאַלען.

די קוזיסטען פערשטאַרקען זייער אַגיטאַציע

בוקארעשט. (יט"א) ווי עס ווערט מיט־געטיילט, האָבען לעצטענס די קוזיסטען בעדייטענד פערשטאַרקט זייער אַגיטאַציע אין מאַראַמאַרא־שיגעט. די קוזיסטישע יוגענד־גרופּע, וועלכע בילדען מיליטערישע אָרגאַניזאַציעס, אַ דען איין מאָ־נעווערען אין גאַנצען קרייז. דערביי קומען פאָר אָפטמאָל אינצידענטען, ווייל די קוזיסטען בע־פאַלען און בעליידיגען יודישע דורכגעהער. די פּאָליצײ האָט ביז־איצט בכלל נישט אינטערווענירט, די יודישע בעפעלקערונג איז שטאַרק בעאונרוהיגט צוליב דעם וואוקס פון יודען פיינדליכע שטימונגען ביי דער אַרומיגער דאָרפישער בעפעלקערונג אונ־טער דער ווירקונג פון דער קוזיסטישער אַגי־טאַציע.

ווידער אַן'ערדציטערניש אין יאַפּאַן

ווי אַזוי אַרעסטאַנטען ווערען בעהאַנדעלט אין סאָוויעט־רוסלאַנד

פון אַ בעזוך

פון ע. טאַבענקין

דער קאָנדוקטאָר פון טראַמוואַי האָט מיר אָנגעוויזען די ריכטונג, וואוהין איך זאָל געהן זוכען לעפּערטאָווסקע טורמע. אַ מינוט פופצעהן בין איך געגאַנגען און קיין שפור פון אַ טורמע נישט באַמערקט. האָב איך זיך גענומען אַרומקוקען, פרעגן טון אימיצען. אַהינטער מיר איז אַ מאַן געגאַנגען מיט שנעלע שריט, האָב איך איהם אַ פרעג געטון, צי ער ווייס וואו די טורמע געפינט זיך.

— איך זוך אַליין אויך די טורמע — האָט ער מיר געענטפערט.

זענען מיר אַוועק צוזאַמען.

— איהר געהט אימיצען בעזוכען? — האָב איך איהם אַ פרעג געטון אין אַ פאָר מינוט אַרום.

— ניין, איך בין אַן אַרעסטאַנט — האָט ער מיר גאַנץ פשוט געענטפערט.

ער איז געווען געקליידעט ווי אַן אַרבייטער, אַ מעכאַניקער. אין זיין אויסזעהען איז גאָרנישט געווען צו מערקען, אַז ער זיצט אין טורמע, האָב איך עס איהם געזאָגט.

— ווייז זיך אָבער נישט, האָט ער מיר ערקלערט, — איך געפין זיך אין דער פאַרם טורמע, 60 ווערסט פון דאַנען.

ער האָט מיר אין קורצען איבערגעגעבען זיין לאַגע. ער איז געווען אַן אייזענבאַהן־אַרבייטער און איז פאַראורטיילט געוואָרען צו 3 יאָהר טורמע פאַר נאַכלעסיגקייט, אַזוי ווי ער איז אַ מאַשיניסט און די רעגירונג האָט נישט געוואָלט פאַרלירען אַ גוטען ערפאַהרענעם אַרבייטער, האָט מען איהם אָפּגעשיקט אויף דער פאַרם און אַריינגעגעבען (ז. ה.) אין דער אָפּטיילונג פון די טראַקטאָרס, וואו ער אַרבייט אַלס געהילף ביי אַ מעכאַניקער, אַ טראַקטאָר איז עפּעס קאַליע געוואָרען, און אַזוי ווי ער ווייסט, וועלכע טיילען זענען נויטיג צום פאַרריכטען די מאַשין, האָט מען עס איהם איצט געשיקט צוליב דעם אין דער לעפּערטאָווסקע טורמע, וועלכע איז די הויפּט־קוואַרטיר פון די אַלע טורמעס, וואָס זענען פאַראייניגט מיט איהר. ער איז דאָ פריהער געווען בלויז איינמאָל, געדענקט ער דעריבער נישט גוט דעם וועג צו דער טורמע.

— האָבען די טורמע בעאַמטע קיין מורא נישט טאָמער אַנטלויפסטו? — האָב איך איהם געפרעגט.

— וואָרום זאָל איך אַנטלויפען? — האָט ער געמיטליך געענטפערט, — מ'בעהאַנדעלט מיך נישט שלעכט. מיין פאַמיליע בעזוכט מיך יעדע וואָך (יעדע פינף טעג), און איין מאָל אַ מאָנאַט געה איך אַהיים פאַר אַ טאָג צייט, דערצו קריג איך קרעדיט פאַר גוט אויפפיהרען זיך און מעהר קרעדיט פאַר מאַכען פאָרטשריט אין מיין אַרבייט. מיט דעם דאָזיגען קרעדיט וועל איך אָפּשטורען מיין דריט־יאָהריגען אורטייל אין אַנדערטהאַלבען יאָהר. כמעט זעקס מאָנאַטען איז שוין אַריבער, אין אַ יאָהר אַרום וועל איך זיין פריי. ס'איז אַ סך גלייכער אָפּצוזיצען איידער אַנטלויפען, און פאַרבלייבען אַ פאַרברעכער אויפ'ן גאַנצען לעבען. אָהן די נויטיגע פאַפּירען קען מען קיינמאָל נישט קריגען קיין אַרבייט, יעדענפאַלס קיין אנשטענדיגע אַרבייט.

מיר זענען געגאַנגען דורך אַ קליינעם וועלדעל, אַרויסקומענדיג פון וועלדעל האָבען מיר דערזעהן אַ גרויסע רויטע געביידע — די טורמע. מיר זענען שנעל צוגעגאַנגען, מיין בעגלייטער האָט ערקלערט דעם מיליטערישען וועכטער, נאָך וואָס ער איז געקומען, און דער וועכטער האָט איהם אויף אַ גאַנץ גלייכגילטיגען אופן אָנגעוויזען, וואו די מאַסטערסקאַיאַ פון די מאַשינען איז.

* * *

דורך אַ פּאַסירונגעל, וואָס איז פאָרגעקומען האָב איך זיך פאַראינטערעסירט אין דעם ווי אַזוי די סאָוויעט־רעגירונג בעהאַנדעלט פאַרברעכער.

אַ יונגערמאַן פון 17 יאָהר האָט דאָרט ערמאָרדעט זיין מוטער דורך דערווערגען זי. דעם טויטען קערפּער איהרען האָט ער פאַרשלאָסען אין אַן אַלמער און איז אַנטלאָפען. דריי טעג האָט ער אַרומגעוואַנדעלט איבער די גאַסען, אַ הונגעריגער, אַ פאַרשמוצטער און אַ שרעקליך אויפגערעגטער פון דעם, וואָס ער האָט אָפּגעטון, ענדליך, האָט ער זיך איבערגעגעבען צו דער פאָליציי.

אנשטאָט איינשפּאַרען איהם אין טורמע, האָט מען איהם איבערגעגעבען צו אַ קאָמיסיע פון דאָקטוירים, וועלכע האָבען איהם אַריינגעגעבען אין אַ שפּיטאָל. מ'האָט איהם געגעבען אַ וואַנע, ריינע קליידער און אַ שעהנעם צימער. ספּעציעלע נאַרהאַפטע שפּייז האָט מען פאַר איהם בעשטעלט. ווען ער איז אינגאַנצען געקומען צו זיך און געפיהלט זיך גוט, מונטער און געזונד, האָט מען איהם גענומען שטעלען פראַגעס.

אויסגעפונען פון איהם האָט מען פאָלגענדעס: זיין פאָטער, וועלכער אַרבייט אַלס בעדינער אויף אַ צוג, וואָס לויפט צווישען מאָסקווע און מאַנדזשוריע, איז מיט דריי וואָכען צוריק געקומען אַהיים. ער איז געווען אָנגעבלאָזען און ברוגז. די פרוי האָט זיך דערוואוסט, אַז ער האָט אַ צווייטע פרוי אין סיביר, ער האָט עס געלייקענט. אָבער מיט אַ האַלבען מויל. האָט זי זיך עס גענומען שטאַרק צום האַרצען, געעיאַדעט, געשאָלטען דעם מאַן און גענומען אויך שלאָגען דעם זוהן. האָט דער זוהן געפּרובט נישט קומען אַהיים, אָבער דאָס האָט נאָך ערגער געמאַכט די לאַגע. זי האָט איהם נישט געגעבען קיין געלד, פאַרשלאָסען זיינע קליידער. ער זאָל זיין געצוואונגען צו בלייבען אין הויז. אָבער, אַז ער פלעגט זיצען אין הויז, האָט די מוטער כסדר איהם געעיאַדעט, געגריזשעט און געשלאָגען. האָט ער זי ערמאָרדעט.

האָט מען איהם אַריבערגעפיהרט אין אַ צווייטען שפּיטאָל, אַ ספּעציעלען פאַר גייסטיג־קראַנקהייטען, וואָס איז פאַרבונדען מיט'ן געריכט. דריי מאָנאַטען צייט האָבען די ספּעציאַליסטען געגריבעלט זיך אין זיין פאַרגאַנגענהייט, אין זיין נשמה. ענדליך האָבען זיי אַנאַנסירט די רעזולטאַטען פון זייערע פאָרשונגען.

דער יונגערמאַן, האָבען זיי ערקלערט, איז געווען אויפ'ן שוועל פון משוגעת, ווען ער האָט ערמאָרדעט זיין מוטער. ער איז דאַן געווען אין אַן אומנאָרמאַלען צושטאַנד. איצט אָבער איז ער נאָרמאַל און איז מעהר קיין געפאַהר פאַר דער געזעלשאַפט. האָט מען רעקאָמאַנדירט צום געריכט, מ'זאָל איהם בעפרייען, און פיר מאָנאַטען אַרום דער ערמאָרדונג, איז דער יונגערמאַן געווען אַ פרייער מענש.

* * *

דער טורמע־לעבען אין סאָוויעט־רוסלאַנד איז אינגאַנצען איבערגעאַנדערשט געוואָרען — אַנדערש נישט נאָר ווי ס'איז געווען אין אַלטען רוסלאַנד אונטער די צאַרען, נאָר אַפילו אַנדערש ווי ס'איז איצט אין אַנדערע לענדער, מעהר פאָרטגעשריטענע ווי רוסלאַנד. די באָלשעוויסטישע געזעצגעבונג אַנערקענט בלויז צוויי סאָרטען פאַרברעכענס: פאַרברעכענס, וואָס ווערען בעגאַנגען אין אַן אָנפאַל פון ליידענשאַפט אָדער משוגעת, און פאַרברעכענס צוליב נויט און אָרימקייט.

דער, וואָס בעגעהט אַ פאַרברעכען אין אַן אָנפאַל פון ליידענשאַפט אָדער משוגעת, ווערט בעהאַנדעלט פון דאָקטוירים. דער, וואָס בעגעהט אַ פאַרברעכען אויס נויט, אַרבייטסלאָזיגקייט אָדער אומפעהיגקייט צו קריגען אַ שטעלע, ווערט אַריינגעגעבען אין אַ ספּעציעלען פלאַץ, וואו מ'לערנט איהם צו קענען מאַכען אַ לעבען, ווען ער וועט אַרויס אויף דער פרייהייט.

אין טורמעס אין סאָוויעט־רוסלאַנד לערנט מען איצט די אַרעסטאַנטען פאַרמעריי און אַלערליי מלאכות. און דאָס איז אַלץ אין די אַלטע טורמעס — קיין נייע בויט מען נישט אין סאָוויעט־רוסלאַנד.

די אַרעסטאַנטען קריגען בעצאָהלט פאַר זייער אַרבייט — פון 25 ביז 50 פּראָצענט פון דעם, וואָס זיי וואָלטען געקריגען בעצאָהלט, ווען זיי טוען עס אויף דער פרייהייט. דאָס איז דער איינציגער שטראָף אין די סאָוויעט־טורמעס — דער אַרעסטאַנט זאָל נישט אַרומגעהן לעדיג, נאָר זאָל אַרבייטען, פונקט ווי ער וואָלט געמוזט אַרבייטען אויף דער פרייהייט. דאָס איז אַ גרעסערע שטראָף, זאָגען די טורמע־בעאַמטע, ווי איינזאַמע קאַמערן, אָדער קערפּערליכע שטראָף.

ווייטער זעהט מען, אַז די אַרעסטאַנטען זאָלען קריגען, וויפיל מעגליך, די זעלבע הנחות, וואָס פרייע אַרבייטער. זיי אַרבייטען אַכט שטונדען אַ טאָג, פיר טעג אַ וואָך, און דעם פינפטען רוהען זיי. די אַרעסטאַנטען האָבען זייערע סאָוויעטען, פונקט ווי פרייע אַרבייטער. דער אַרעסטאַנט מעג רויכערען, שרייבען און איינקויפען שפּייז פאַר זיין געלד, אויב ער בענוגענט זיך נישט מיט די טורמע־פּאָרציעס. ער מעג אויסשרייבען צייטונגען און זשורנאַלען. באַכמעהר: מ'גיט איהם נאָך צו מוט צו דעם.

מ'קוקט אויף דעם פאַרברעכער ווי אויף אַזאַ, וואָס איז געקריוודעט געוואָרען פון דער געזעלשאַפט דורך געבורט אָדער דורך ערציהונג. מוז דעריבער אינגאַנצען בעזייטיגט ווערען דער געדאַנק פון נקמה און שטראָף, דער אַלטער פּרינציפּ פון „עין תחת עין, שן תחת שן“ (אַן אויג פאַר אַן אויג, אַ צאָהן פאַר אַ צאָהן).

דער אַרעסטאַנט, וואָס וויל וואָס גיכער ווערען אַ פרייער, נוצליכער מענש, קריגט פון די בעאַמטע אויפמונטערונג און הילף. דאָס ווענדט זיך אָן זיין אויפפיהרונג און זיין וואונש צו ווערען אַן אָרענטליכער, נוצליכער מיטגליד פון דער געזעלשאַפט. אויף אַזאַ אופן קען מען זעהר פיל פאַרקירצען דעם טערמין פון זיין אורטייל. צוויי טעג אַרבייט — מיט חשק און גוטער אויפפיהרונג — ווערט פאַררעכענט פאַר דריי טעג. פאַר צוויי מאָנאַטען אַרבייט גיט מען קרעדיט פאַר דריי מאָנאַטען. אָפּדינענדיג אַ דריטעל פון טערמין און אויפפיהרענדיג זיך געהעריג, קען מען בעטען, מ'זאָל איהם אַרויסלאָזען אויף זיין ערענוואָרט. זעכציג פּראָצענט פון די אַרעסטאַנטען אין רוסלאַנד ווערען אַרויסגעלאָזען אויף זייער ערענוואָרט.

די פאַרוואַלטונג־סיסטעם אין די רוסישע טורמעס איז געבויט, צו אַ געוויסען גראַד, אויף זעלבסט רעגירונג. דאָס הייסט, די אַרעסטאַנטען פאַרוואַלטען זיך אַליין. די וועכטער אין די טורמעס קלייבען די אַרעסטאַנטען אַליין אויס פון צווישען זיך, זיי האָבען זייערע אייגענע געריכטען אין פאַל אימיצער איבערטרעט דעם געזעץ פון טורמע. די ריכטער זענען די אַרעסטאַנטען אַליין — די סאָוויעטען פון אַרעסטאַנטען.

נישטאָ קיין אייזערנע גראַטעס אין די היינטיגע רוסישע טורמעס, נישטאָ קיין איינזאַמע קאַמערלעך, נישטאָ קיין קערפּערליכע בעשטראָפונג. דאָס איז אַלעס אָפּגעשאַפט געוואָרען.

אומהיילבאַרע פאַרברעכער, אַזוינע, וואָס האָבען בעגאַנגען דעמזעלבען פאַרברעכען מעהר ווי איינמאָל, און האָפענונגסלאָזע דעגענעראַטען ווערען פאַרשיקט אין די ווייטסטע טיילען פון רוסלאַנד, וואו זיי קומען אין בעריהרונג בלויז מיט מענשען ווי זיי אַליין און וועלען אויף אַזאַ אופן נישט האָבען קיין דאַרבענדע ווירקונג אויף יונגע צופעליגע און היילבאַרע פאַרברעכער.

אין די טורמעס איז אויך איינגעפיהרט אַ סיסטעם פון פּראַקטישער בעלוינונג. אַלע אַרעסטאַנטען ווערען איינגעטיילט אין דריי גרופּעס.

יעדער איינער, וואָס טרעט אַריין אין טורמע, געהערט צו דער ערשטער גרופּע. קרובים און פריינד מעגען איהם בעזוכען איין מאָל אין צעהן טעג. ער קריגט נאָר אַ דריטעל פון זיין פאַרדינסט אויף פערזענליכע אויסגאַבען.

ווען אַזאַ פיהרט זיך אויף גוט, ווערט ער אַריבערגעזעצט אין דער צווייטער גרופּע, און קריגט מעהר פּריווילעגיעס. מען מעג איהם בעזוכען איין מאָל אין פינף טעג, און ער קריגט צוויי־דריטעל פון זיין פאַרדינסט. ער קען שוין איצטער קריגען אורלויב אויף זיבען טעג.

אין דער דריטער גרופּע קריגט ער נאָך מעהר פּריווילעגיעס. מען מעג איהם בעזוכען צוויי מאָל אין פינף טעג. פון זיין פאַרדינסט קריגט ער דריי־פערטעל און קען איין מאָל אין יאָהר פאַרלאָזען די טורמע אויף 14 טעג.

די ווירקליך גרויסע אויפטואונגען פון דער סאָוויעטען־רעגירונג אין קרימינעלער געזעצגעבונג, זענען די, וועלכע בעציהען זיך אויף דער לענג פון אַ טורמע־טערמין, וואָס אַ ריכטער קען אַרויפלייגען, און די, וועלכע בעציהען זיך אויף דעם אַרעסטירטענס פאַמיליע און זיין געשלעכטליכען לעבען.

צעהן יאָהר איז ד׳ גרעסטע שטראָף, וואָס מען קען אַרויפלייגען פאַר אַ פאַרברעכען, אַ חוץ טויט. צום טויט פאַראורטיילט מען נאָר פאַר אַ פּאָליטישען פאַרברעכען. וואָס אנבעלאַנגט דער פאַמיליע און דעם געשלעכטליכען לעבען פון דעם אַרעסטאַנט, גיט איהם דער סאָוויעטען־געזעץ יעדע מעגליכקייט צו פיהרען, מעהר־ווייניגער, אַ נאָרמאַלען געשלעכטליכען לעבען.

דער אַרעסטאַנט, וואָס פיהרט זיך גוט אויף, קריגט יעדען יאָהר פופצעהן טעג אורלויב. ער קען די פופצעהן טעג צוטיילען אַזוי, אַז ער זאָל בעזוכען זיין פרוי איין מאָל אַ מאָנאַט. אויב ער איז נישט פאַרהייראַט און וויל חתונה האָבען, גיט איהם ד׳ז געזעץ פולע ערלויבעניש אויף דעם. אויב ער אַרבייט אויף איינעם פון ד׳ נייע טורמע־פאַרמס קען ער כמעט יעדע נאַכט בעזוכען זיין פרוי, זיין מוטער, אָדער זיין געליבטע, אָדער, פאַרקעהרט, ווערען פון זיי בעזוכט.

אין די טורמעס אין סעוואַסטאָפּאָל, קורסק, בעלאָגראַד, אוריפּורסק, סאַראַטאָוו, ניזשני־נאָווגאָראָד, סאַמאַרא, אַסטראַכאַן, אַריאַל און אַ צאָהל אַנדערע שטעט אַרבייטען אַרעסטאַנטען און אַרעסטאַנטקעס דעם גאַנצען טאָג איינע לעבען די אַנדערע. די געלעגערס אויף שלאָפען ביינאַכט זענען אָפּגעזונדערטע. אָבער זיי פאַרברענגען די ליידיגע צייט צוזאַמען. קיינער קאָנטראָלירט זיי נישט, צענזורירט זיי נישט, כל־זמן עס איז נישטאָ דערביי קיין אומאַנשטענדיגעס, אויב אַן אַרעסטאַנט און אַרעסטאַנטקע בעשליסען צו הייראַטען און איינאָרדנען ערגעץ נישט ווייט פון טורמע אַ מין „ליבעס־נעסט“, איז דאָס קיינעמס עסק נישט. די בעאַמטע שטערען זיי נישט אין דעם.

Dr. Z. Rakowski

פאַר אוירען־, נאָז־, האַלז־ און לונגען־קראַנקהייטען

9 קאָנסטאַנטינער 9 טעלעפאָן 127-81

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אָן אין לעשניצע זערושער 17 פון 10 — 11 און פון 5—8.

יודיש טעאַטער אין „פילהאַרמאָניע“

דירעקציע: א. בעזמאַן און ד. צעלמייסטער.

גאַסטראָלן פון דער בעליבטער סוברעטין **רעגינאַ צוקער**

מיט'ן אַנטייל פון די וואַרש. סטאַר־אַרטיסטן: ל. יאַקובאָוויטש, ק. צימבאַליסט, א. קוריץ, ל. געטליכערמאַן, א. אייזענבערג, וו. אַמזעל.

היינט, זונטאג אָוונד, דעם 11/X אָקט., פונקט 9.15 אַ זייגער ווערט געשפּילט צום ערשטען מאָל מיט רעגינאַ צוקער

סענסאַציע! אַמוזירענד! פריילעך, לעבעדיג און לוסטיג! סענסאַציע! אַמוזירענד!

אויב לאַכען, זאָל זיין געלאַכט! זאָל לאַכען דאָס לעבען!

זאָל לעבען דאָס לאַכען! רוסישע געזאַנגען! רוסישע טענץ!

אָוונד־פּרייזן פון 80 גר. אָן | **בערעלע באַסיאַק** | אָוונד־פּרייזן פון 80 גר. אָן

אין 3 אַקטן מיט געזאַנג און טענץ מיט רעגינאַ צוקער אין איהר קרוין־ראָל „בערעלע“

מאָנטאָג, דעם 12, פונקט 9.15 אָוונד גרויסע פּאָפּולערע פאָרשטעלונג פון 50 גראָשען אויפ'ן פאַרלאַנג פון פּובליקום! די זעהר בעליבטע פּיעסע, וועלכע רופט אַרויס ביי יעדען איינעם גרויס צופרידענקייט

דאָס פאַרלוירענע גליק (בראַדיאַגאַ) אין 3 אַקטן מיט געזאַנג פון י. מאַרקאָוויטש

אין דער פּיעסע נעהמט אַנטייל דאָס 8־יעהריגע וואונדערקינד לאַלאַ אַמזעל.

נאָך דער פאָרשטעלונג אַ מתנה דעם לאָזונג טעאַטער־עולם אַ גרויסער דיווערטיסמענט א. נ.: אַ בוקעט בלומען אויסגעפיהרט דורכ'ן גאַנצען אַנסאַמבל.

די ערפאַהרונגען פון די פאַריגע יאָהרען האָבען איבערצייגט, אַז דער פילם־רעפּערטואַר פון קינאָ

„CAPITOL“

ווערט געהאַלטען אויף דעם העכסטען ניוואָ, דערגרייכענדיג דעם רעקאָרד פון דער קוואַליטעט. דער איצטיגער סעזאָן וועט אייך צווישען אַנדערע ברענגען נור פילמען פון די בעסטע — די בעסטע

1) „די בלום פון אַלזשיר“

אַ פילם וואָס איבערשטייגט מיט זיין אינהאַלט אַפילו דעם פילם „מאַראָקאָ“

2) „אונזער איז די נאַכט“

מעכטיגע עראָטישע דראַמע, רעאַליזאַציע Henri Roussel

3) „מאָנטע קאַרלאָ“

רעזשיסירט פון Lubicz i Janette Mac Donald

4) נייעסטער טריאומף פון אָבגאָט פון די פרויען Ramon Novarro

„סעוויל, די שטאָט פון ליבע“

5) „קייזערל. אויז קעניגליכער פעלדמאַרשאַל“

6) די שענסטע ליבעס־פּאַראַדע, רעזשי Hans Szwarc

„לויט דער פירשטינס בעפעהל“

7) „HAI-TANG“

אט דאָס זענען אונזערע קלו־שלאַגער־פילמען.

דירעקציע פון קינאָ „CAPITOL“

א בעגעגעניש

— פון — פריץ הירשביין.

(סוף).

— איך בין דער פאטער פון דער רעוואלוציע — האט ער איבערגעריסן די שטילקייט. מיין סער־יאזשא האט אפגעגעבן זיין לעבן פערטיידיגענדיג אדעס פון די ווייס־גווארדייער... יאָ, סער־יאָזשאַ און מיין טאָכטער דינט דער רעוואָלוציע. אידא איז אין דער פארטיי און איהר מאַן — נישט קיין יוד... כאַ־כאַ־כאַ. זעהט איהר שוין, ווי אַזוי איך בין אַ פאָטער פון דער רעוואָלוציע?

און אַרומקוקענדיג זיך, אַז קיינער זאָל נישט הערען, האָט ער זיך צוגעבויגט צו מיר און מיט אַ שמייכעל געפרעגט:

— איז דאָס טאַקע אמת, אַז אין פּאַלעסטינא בויען יודען אַ לאַנד? איהר געדענקט דאָך, וואָס פאַר אַ מיינונג איך האָב דעמאָלט געהאַט פון דעם. איצטער אָבער וואָלט איך גריילעך געוואָלט וויסען, וואָס זיי טוען דאָרטען....

ער איז ווידער אַנטשוויגען געוואָרען און נערוועז האָט זיי וָפנים געצוקט. זיין סער־יאָזשא איז געפאַלען אויף די באַריקאַדען פערטיידיגענדיג די רעוואָלוציע און זיין טאָכטער האָט אַ מאַן, נישט קיין יוד... דאָס האָט ער מיר דערצעהלט, כדי צו בערעכטיגען זיינע געפיהלען. דער אַמאָליגער רוסישער לעהרער, נעבען וועמען איך האָב איצטער זיך געשפּירט אַזוי ענג ביים ברייטען ים — ער איז נישט געוועזען דער איינציגער יוד, וואָס מיט דעם רוסישען וואָרט האָט ער געוואָלט אויפמאַכען די טיר צו אַנ'אינטערנאַציאָנאַלער מענשהייט. די אַמאָליגע רוסישע אָרעם איז איצטער אוקראַינע, דאָס איז פאַר'ן יודען אַ רעוואָלוציע אין אַ רעוואָלוציע. בשעת מען קריגט אַ שווערען קלאַפּ איבערן קאָפּ, טרעפט, אַז פאַר די אויגען שטעלען זיך פייערדיגע רינגען. די רעוואָלוציע האָט נישט נאָר ביי מיין אַמאָליגען פריינד אַרויסגערופען פייערדיגע רינגען פאַר די אויגען. און מאָרגען, ווי מיר האָבען בשעת מעשה ביידע געטראַכט פון איינער און דער זעלביגער זאַך.

ער האָט פּלוצלונג אַ טרייסעל געטהון מיט'ן קאָפּ זיין פנים האָט אויפגעלויכטען:

— כאַ־כאַ־כאַ, איהר ווערט דאָך מיט מיר לאַכען, אַז איך וועל אייך דערצעהלען, אַז די רעוואָלוציע האָט מיר דערלאַנגט אַט אַ־דאָ, אויפ'ן סאַמע דעקעל פון קאָפּ און פאַר די אויגען האָבען זיך אויסגעשטעלט פייערדיגע רינגען.... אַ שאָד מיין סער־יאָזשא; נישט אַזוי האָב איך איהם בעדאַרפט פערלירען.... און ער איז שטיל געבליבען.

4.

פון ים האָט געבלאָזען אַ ווינטעל און געבראַכט די אַלט־בעקאַנטע זאַלציגקייט. ס'איז דער אייגענער ים. וואָס צו זיין ברעג האָב איך נישט איינמאָל אַרויסגעפיהרט מיין אַמאָליגע אומבעשיידטע חלומות און אַ סך פון מיינע נישט בעפרידיגטע פערלאַנגען. דאָס זענען דעמאָלט געוועזען מיינע נאָרשטע בעקאַנטשאַפטען מיט'ן ים. דער שוואַרצער ים, וואָס ווייסט אַזוי וואויל זומער־צייט, ווי צו רעפלעקטירען אין זיך די בלויע דרום־הימלען און אַליין זיך פאַרבען אין טורקיז־בלוי. אַלץ איז ביי זיין ברעג געבליבען ווי געווען, די פעלזען, אויף וועלכע איך האָב ליב געהאַט צו זיצען, זענען העכסטענס גריינער געוואָרען, גלאַטער געוואָרען. מעהר נישט, וואָס איצטער, מיט צוואַנציג יאָהר שפּעטער, אין צוועלפטען יאָהר פון דער אָקטאָבער־רעוואָלוציע, איז נעבען מיר געזעסען אַ גרוי־געוואָרענער פאָטער פון דער רעוואָלוציע און געזעהן פאַר די אויגען פייערדיגע רינגען.

ער האָט פאַר מיר אָנגעהויבען אויסצולייגען זיין אייגענע טעאָריע, אַ טעאָריע פון ווידערגעבורט. און בשעת ער האָט גערעדט איז ער געוואָרען מיט גאַנצע צוואַנציג יאָהר יונגער:

— מיינט איהר, אַז איך אַליין האָבען געקריגען אַ שווערען קלאַפּ איבער'ן קאָפּ. אַ סך פון מיין גלייכען האָבען עס געקריגען. איך וועל עס אייך דערקלערען ווי אין דער נאַטור טרעפט, למשל, פון אַנ'ערד־ציטערניש, אַז אַ טייך ביט איבער זיין מאַרשרוט, אָדער אַ קוואַל בריכט זיך דורך פון דער טיף און אַ שפּאָגעל נייער טייך הויבט אָן צו זוכען פאַר זיך אַ וועג. איך האָב עס געלערענט נאָך גאָר אין דער יוגענד... און דאָס אייגענע איז דאָ געשעהען מיט דער רעוואָלוציע. איהר פערשטעהט פאַ־וואָס איך גיב צו אַזאַ בעדייט, וואָס מיט צוואַנציג יאָהר צוריק בין איך, געוועזען אַ פאָטער פון אַנ'אינטערנאַציאָנאַלער מענשהייט און איצטער גאָר בין איך אַ פאָטער פון אַ רעוואָלוציע, כאַ־כאַ־כאַ — אַ רעוואָלוציע, וואָס בעפעהלט מיך צו רעדען דווקא יודיש....

אין זייבע אויגען האָט אַ גליה געטהון אַ פערטייעט פייער־על און ער האָט גערעדט שוין מעהר פאַר זיך אַליין:

— סערי־אָזשא קומט מיר אָפּטמאָל צו חלום. ער איז אַלט געווען זיבעצעהן יאָהר, בשעת אַ גראַנאַט האָט איהם צעריסען אויף שטיקער. צוריסען האָט איהם אַ אינטערנאַציאָנאַלער גראַנאַט. יאָ, ער קומט מיר אָפּטמאָל צו חלום. אַנומעלט זאָגט ער צו מיר: „ווייסט, פּאַפּאַ, אַז דער שוואַרצער ים האָט אַ וועג דורכ'ן באָספּאָר און די דאַרדאַנעלען צום מיטעלענדישען ים“... יאָ, ער קומט מיר אָפּט צו חלום. איהר געדענקט, אַז אונזער אַ פריינד האָט אַמאָל, אויף זיין רייזע אין עגיפּטען, געבראַכט אַ הונט, פון קאַאירא. געדענקט איהר ווי דער הונט האָט נישט אָפּגעטראָטען פון ים; אָט אויף יענעם פעלז פלעגט ער זיצען מיט פערבענקטע אויגען, קוקען צו מזרח און קלאָגען.... אָבער דאָס איז אַלץ גאָרנישט. איהר וועט מוזען בעגעגענען מיין טאָכטער. זי איז אַ קינד פון דער רעוואָלוציע....

אַוודאי, זענען אומדערוואַרטעטע בעגעגענישען גורם אומדערוואַרטעטע איבערלעבונגען, גוט איז צו בעגעגענען יונגע, מונטערע מענשען, וואָס די האָסט זיי איבערגעלאָזען קליינע קינדער מיט אַ פופצעהן, צוואַנציג יאָהר צוריק, די פולע אויגען, דער העלער צוק אַרום די ליפען מאַכט נישט דערמאָהנען, אַז מען איז אַליין געעלטער'ט געוואָרען. פערקעהרט, עס פיהרט דיין מהות אויף אַוועק אויף צוריק צו די יונגע־ע יאָהרען. אין לאַנד פון דער סאָציאַלער רעוואָלוציע געהען אום אַ סך טאַטעס און פילאָזאָפירען. איהר טרעפט אויך אַ סך טאַטעס, וואָס זייער לעבען, ווי דאָס לעבען פון אַ גאַנץ פאָלק, זעהען זיי דורך די פייערדיגע רינגען, וואָס האָבען זיך געשטעלט אַנטקעגען זייערע אויגען.

דער עגיפּטער נאָסעיר

הייבט א געוויכט פון 395 קילא

די רעדע פון יודישען דעפּוטאַט סיראָוויטש

בעת דער סעסיע פון דער אינטער־פּאַרלאַמענטאַרישער אוניע

בוקארעשט, (י.ט.א.) אין פערלויף פון דער דעבאַטע איבער די פראַגען פון מוטער און קינדערשוץ האָט דער יודישער מיטגליד פון דער אמעריקאַנער דעלעגאַציע צו דער סעסיע פון דער אינטערפּאַרלאַמענטאַרישער אוניע דעפּ. סיראָוויטש געהאַלטען אַ גרויסע רעדע, אין וועלכער ער האָט זיך אַרויסגעזאָגט פאַר בעפרייען דייטשלאַנד, עסטרייך און אונגאַרן פון די רעפּאַראַציאָנס־שולדען, כדי די דאָזיגע לענדער זאָלען קענען גיכער לינדערען די נויט.

אורטייל געגען שענדער פון יודישען בית־עלמין אין מעמעל

מעמעל, (י.ט.א.) דאָ איז פאָרגעקומען אַ פּראָצעס געגען 4 כוליגאַנעס, וועלכע האָבען מיט אַ קורצער צייט צוריק געשענדעט 29 קבורים אויפ'ן יודישען בית־עולם אין מעמעל. 3 אָנגעקלאָגטע זענען דורכ'ן מעמעלער געריכט פערמשפּט געוואָרען צו דריי מיט אַ האַלב יאָהר תפיסה און איינער אויף 5 חדשים תפיסה.

דער פאַל מיט די געשענדעטע קבורים האָט שטאַרק אויפגערעגט דאָס מעמעלער יודענטום, וועלכע האָט זיינער צייט בעשטימט אַ גרויסע פּרעמיע צו געפינען די שענדער.

דר. ראַבינסאָן — מיטגליד פון בוררים־געריכט צווישען ליטע און דייטשלאַנד

קאָוונע (ימא) די ליטווישע רעגירונג האָט דעלעגירט קיין זשענעווע אַלס פערטרעטער אין אַ בוררים־געריכט צווישען ליטע און דייטשלאַנד וועגען אַרויסגעשיקטע דייטשען פון ליטע דעם יודישען אַדוואָקאַט און כלל־טוער דר. י. ראַבינסאָן. דר. ראַבינסאָן איז שוין אָבגעפאָהרען קיין גענף.

פון יודישען לעבען אין פראַנקרייך

טעטיגקייט פון די מאַנאַרכיסטען — אינטערנאַציאָנאַל אויף אַ לויה

אויף צוויי געביטען, וואָס האָבען אַ געזעלשאַפטליכע בעדייטונג לאָזט זיך לעצטענס בעמערקען אַ געוויסע בעלעבונג און מיר. יודען, האָבען באמת קיין שום גרונד נישט צופרידען צו זיין מיט די דאָזיגע „בעלעבונג“— סימנים.

די אַנטיסעמיטישע „אַקסיאָן־פראַנסעז“ וויל בשום אופן נישט לאָזען די פראַנצויזישע יודען צו־רוה... דאָזיגע עקציאָנער־מאַנאַרכיסטישע אָרגאַניזאַציע איז נישט גרויס אין צאָהל, אָבער איהרע מיטגלידער זענען דערפאַר זעהר אַקטיוו. און אומעטום, וואו דאָס איז נאָר מעגליך, שטרעבען די יונגעלייט פון דער „אַקסיאָן פראַנסעז“ אָנטון צרות זייערע יודישע מיטבירגער. אין פערגלייך מיט דעם וואָס עס האָבען אויסצושטיין פון „זייערע“ אַנטיסעמיטען די יודען ערגיץ וואו אין רומעניען, אָדער — אין דער לעצטער צייט, — אפילו אין דייטשלאַנד, זענען די דאָזיגע „צרות“ פון די פראַנצויזישע יודען וָזעלבספערשטענדליך אַ קינדער־שפּילעכעל. אָבער רעלאַטיוו נעמענדיג אין אַכט די רוהיגע אַלגעמיינע אַטמאָספערע אין פראַנקרייך און דאָס הויך־ענטוויקעלטע עהר־ען־געפיהל פון די אַלטע אָדער נייע־איינגעוואַנדערטע פראַנצויזישע יודען, ווערען אפילו די קלענסטע אַנטיסעמיטישע אַרויסטרעטונגען דעפּרימירענד און רופען אַרויס די שטאַרקסטע רעאַקציע.

נישט ווייט פון פּאַריז געפינט זיך אַ ים־קוראָרט בערק־פּלאַזש. דאָרט זענען פערהאַן אַ סך יודישע קור־געסט, און די געזעלשאַפט, וואָס האַלט אויס אַ יודישע קינדער־קאָלאָניע, האָט דאָרט אָרגאַניזירט אַ בלימעל־טאָג. דאָס האָבען די לייט פון די „אַקסיאָן־פראַנסעז“־גרופּע אין בערק בליאַזש בשום אופן נישט געקענט אויסהאַלטען. זיי האָבען אויס געקלעפּט אין אַלע גאַסען גרויסע אַנטיסעמיטישע אַפישען, אין וועלכע עס ווערט, לויט'ן בעקאַנטען אַנטיסעמיטישען נוסח דערצעהלט, אַז די יודען פערכאַפּען דאָס האָב און גוטס פון די „אמתע“ פראַנצויזען, אַז אויב אַ „יופּען“ (דאָס איז דער אייגעלער פראַנצויזישער אויסדרוק פאַרן וואָרט „זשיד“) ווערט אפילו אַ פראַנצויז, בלייבט ער דאָך אַ זוהן פונ'ם פאָלק ישראל, א.א.וו.

דאָס איז אַ קליינער עפּיזאָד. די אַקסיאָן פראַנסעז איז אין בערק פּלאַזש אַ נישטיגע גרופּע, וואָס האָט קיין שום איינפלוס נישט. דער מער פון דער שטאָט האָט זיך אָפיציעל ענטשולדיגט פאַר די יודען און זיי געבעטען נישט צו נעמען ערנסט די נאַרישע אָנפאַלען אַ הייפעל העצער. אָבער דער איינדרוק איז געבליבען אַ שווערער. די פראַנצויזישע יודען זענען נישט געוואוינט און ווילען נישט זיך צוגעוואוינען. אפילו צו די קלענסטע מאַניפעסטאַציעס פון דעם קעמפערישען אַנטיסעמיטיזם.

און נאָך איין גרופּע—פון אַ גאַנץ אַנדערען מין — הויפט אָן אַרויסצוווייזען סמנים פון אַקטיוויטעט. און די דאָזיגע סמנים זענען פונקט אַזוי קליינליך— און אין דער זעלבער צייט אונאַנגענעם, ווי די מעשים טובים פון די „אַקסיאָן פראַנסעז“־לייט.

די קאָמוניסטישע קרייזלעך זענען אין פּאַריז געוואַלדיג שטאַרק. אַ גרויסער טייל פון דער יודישער יוגענטליכער אימיגראַציע פון בעסאַראַביען און פּוילען איז זעהר קאָמוניסטיש געשטימט און גייט אַריין אין די אָרטיגע יודישע קאָמוניסטישע גרופּעס. זיי פערמאָגען אַנ'אייגענעם קלוב, אָרגאַניזירען אָפטע רעפעראַטען, אָווענטען, האָבען געשאַפען אַ ביבליאָטעק און פיהרען אַ פרידליכע קולטורעל־פּראָפּאַגאַנדיסטישע אַרבייט. אַזאַ טעטיגקייט האָט ווי עס שיינט, נישט בעפרידיגט די קאָמינטערן־לייט און די יודישע קאָמוניסטען אין פּאַריז האָבען בעקומען פון אויבען אַ וואונק אַריבערצוגעהן צו „רעוואָלוציאָנערע מעשים“. וואָס־זשע זאָל מען אָבער טון, אין וואָס מאַניפעסטירען כלפי חוץ דעם רעוואָלוציאָנערען טעמפּעראַמענט? צו פערפיהרען זיך מיט דער פראַנצויזישער פּאָליציי איז אַ געפעהרליכע זאַך. זי פערשטייט קיין שום חכמות נישט. און שיקט אַרויס אין 24 שעה יעדען אימיגראַנט, וועלכען זי כאַפּט ביי קאָמוניסטישע דעמאָנסטראַציע. און מען האָט געפונען אַ גלענצענדען אויסוועג: „יודישען קלעריקאַליזם“. קעמפען דאָך די קאָמוניסטישע „בעזבאָזשניקעס“ אין רוסלאַנד געגען דעם זעלבען שונא!

געזאָגט — געטון. אין אַ יודישען קוואַרטאַל איז געשטאָרבען אַ יודישער אַרבייטער אברהם קאָן, אַ פּאַריזער יודישער „סאָסיעטע“ „אגודת־אחים“, וואָס זאָגט פאַר בריינגען צו קבר ישראל אָרימע אָרדען, האָט אויף זיך גענומען די לויה. אָבער בעת די פאָרשטעהער פון „אגודת אחים“ זענען געקומען צו דער וואוינונג פון דעם פערשטאָרבענעם, האָבען זיי דאָרט געטראָפען אַ גרופּע „רויטע“ וועלכע האָבען שטורמיש פּראָטעסטירט געגען דעם חזן און איהם געוואָרענט ער זאָל נישט מאַכען קיין „אל מלא רחמים“... און ווען די לויה איז געקומען צום „גוטען אָרט“ און דער חזן האָט דאָך אָנגעהויבען דעם „אל מלא רחמים“, — האָבען די קאָמוניסטען אָנגעהויבען צו זינגען דעם — „אינטערנאַציאָנאַל“. ביי דעם אָפענעם קבר האָט זיך פונאַנדערגעשפּילט אַ מיאוסע סצענע—אַ קאַצען־קאָנצערט. דער „רעוואָלוציאָנערער פּאַטאָס“ האָט געפונען אַ אונגעפעהרליכען אויסדרוק. קיין שום איינרעדענישען האָבען נישט געהאָלפען: די „רויטע“ האָבען געזונגען זייער „אינטערנאַציאָנאַל“.

געפּאַטעוועט די לאַגע האָט דער קריסטליכער פערוואַלטער פונ'ם בית עולם, הערענדיג עפּיס אַ סקאַנדאַל אַרום דעם קבר, האָט ער אַרויסגערופען די פּאָליציי: דאָס איז געווען גענוג כדי צו מאַכען אַ סוף צו דער גאַנצער „אַנטי־קלער־קאַליער“־„רעוואָלוציע“. די אינטערנאַציאָנאַל זינגער זענען זיך צולאָפען, דער אָרימער אַרבייטער אברהם קאָן איז בשלום געבראַכט געוואָרען צו קבר ישראל.

(י.ט.א.) י. שעכטמאַן.

קאָרעספּאָנדענץ פון פּאַריז צום „נייעם פאָלקסבלאַט“

דעם גרעסטן אויסוואהל

אינגעוועהנליכע רעדוקציע פון אַלע פרייזען

אין דער איינציגער קאנקורענץ־פערפומעריע

פון דער פירמע

י. דרוקער, זאוואדזקא 5

טעלעפאָן: 175-92

וואָס בעזיצט דעם רייכסטן אויסוואהל

פון די נייעסטע פּאַריזער

פערפומען,

ווי אויך די פיינסטע קאָסמעטיק

פודער, טואלעט־זייפען אז״וו

Perfumerja J. DRUKIER

Zawadzka 5, tel. 175-92.

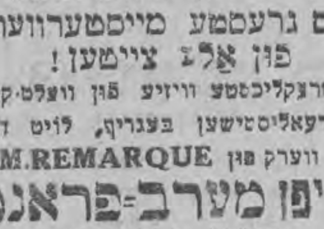

היינט און פאלג. טעג!

דאס גרעסטע מייסטערווערק

פון אַלע צייטען!

די שרעקליכסטע וויזיע פון וועלט־קריג אין רעאליסטישען בעגריף, לויט דעם בער. ווערק פון E M.REMARQUE

אויפן מערב־פראנט קיין נייעס

מיטרייסענדע דראמע, וואָס איליוסטרירט פון איין זייט דעם פּאַטריאָטיזם און פון דער צווייטער זייט די אכזריות און שחיטות איבער מיליאָנען אונשולדיגע מענשן.

די הויפּט־ראָלען קרעאירען מייסטער־האַפט: דער אונפערגלייכליכער (בולבא) LOUIS WOLHEIM, Lewis Ayres, John Wray i in.

אָנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג — 12 אַ זייגער בייטאָג

פּאָפּולערע פּרייזען.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

זונטאג
11
ל
תשרי תרצ"ב

אקטאבער
זון-אויפגאנג 5.54
זון-אונטערגאנג 4.55

טאג-נאטיצן

דער היינטיגער קאאפעראטיווער בע-אמטען-צוזאמענפאר אין פוילען

היינט קומט פאר אין ווארשא, א אלפוילישער לאנדעס צוזאמענפאהר פון די בעאמטע אין די יוד. קאאפעראטיווע אינסטיטוציעס אין פוילען. די יוד. קאאפעראטיווע בעוועגונג אין פוילען, וועלכע איז אויסגעוואקסען צו א ריזיגען פאלקס־פאקטאר, ווערט ביי דער איצטיגער שווערער צייט פון פוילישען יודענטום, ווען די יוד. קאאפעראטיווע בענק זענען געווארען א שטיץ־פונקט אין דער עקזיסטענץ פון הונדערטער טויזענדער משפחות, ווערט אויף דעם צוזאמענפאהר זיך מוזען ערנסט בעשעפטיגט ווערען מיט דער עקזיסטענץ און גורל פון די אזיגע אינסטיטוציעס עס איז קיין סוד נישט אז די איצטיגע אינטערנאציאנאלע שווערע עקאנאמישע לאגע, און די ספעציעל קאטאסטראפאלע לאגע פון פוילישען יודענטום, האט זיך אפגערופען אויפ׳ן נארמאלען ענטוויקלונגס־גאנג און טעטיגקייט פון די יוד. קאאפ. בענק. די יוד. קאאפעראציע אין פוילען ווערט וואס אמאל אלץ מעהר אפגעוואוינט, פון צופלוס פון פרעמדע קאפיטאלען, פון די א. ב. „דזשאוינט" געלדער, ביי דער גאנצער שווערער צייט מוזען זיך די קאאפעראטיוען אויסהאלטען מיט אייגענע כוחות די הילף וועלכע זיי בעקומען יא, פון צייט צו צייט פון צענטער, איז נאר פון דער באנק פאר קאאפעראטיוען, וועלכער דערפילט אין דער איצטיגער צייט, א ריזיגע אויפגאבע. דער בעאמטער אין די יוד. קאאפעראטיווע בענק וועלכער איז נישט בלויז קיין ארבייטס־נעמער, נאר דער מיטארבייטער און מיט־פעראנטווארטליכער פאר אלץ וואס קומט פאר אין דער קאאפעראטיווער באנק, ער איז דער וועלכער האט זיין גורל פערבונדען מיט דער קאאפעראטיווער בעוועגונג, דער וועלכער מאכט מיט אלע ליידען פון קאאפעראטיוו כדי דעם קאאפעראטיוו צו דער־האלטען אז ער זאל קאנען עקזיסטירען און זיינע אויפגאבען דערפיהלען, דער ווערט איצט מוזען בעמען א ווארט, צו דעם גאנצען קאמפלעקס־פראגען פאר וועלכע עס שטעהט ז איצט די יוד. קאאפעראציע אין פוילען. מיר פערשטעהען אז דער בעאמטער האט איצט גענוג אייגענע פראגען צו בעטראכטען, זיין שווערע לאגע, וועגען זיין ארבייטען און הונגע־רען, וועגען דער בעציהונג צו איהם פון זיינע א. ג. ארבייטס־געבער, א. אז. וו. אבער ער טאר איצט נישט שטיל שווייגענד אריבערגעהען איבער דעם בנין אין וועלכען ער דער בעאמטער האט א גרויסען חלק, אי ביים אויפבויען און אי ביי זיין עקזיסטענץ. ער מוז מיט דער גאנצער ערנסטקייט בעטראכטען די געשאפענע לאגע פון די יוד. קאאפעראטיווע בענק אין צוזאמענהאנג מיט דער איצטיגער אינ־טערנאציאנאלער און ספעציעל יודישער לאגע, ער מוז העלפען אויסגעפונען זיכערע מיטלען, ווי אזוי פאלקאם צו פערפעסטיגען די גאנצע קאאפעראטיווע בעוועגונג, ער מוז זאגען זיין ווארט אין אלע פרא־גען, וואס זענען פערבונדען מיט דער יוד. קאא־פעראטיווער בעוועגונג אין פוילען.

די יוד. געזעלשאפט די יוד. פאלקס מאסען, אויף וועמען דער קאאפעראטיווער בעאמטער בויט זיין אריענטאציע, מוז אויך מיט פעראנטווארטליכ־קייט ווייזען איהר פערשטענדעניש און ערנסטע פער־

פון האנדעלס-געריכט

טשיקאווער פראצעס פון דער סאוויעטישער האנדעלס-מיסיע מיט דער לאדזער פירמע „ברידער הערמאן און שותף"

פאר׳ן האנדעלס־געריכט וועלען בקרוב פאר־קומען צוויי טשיקאווע פראצעסען, דער אנקלאגער איז די סאוויעטישע האנדעלס־מיסיע געגען דער לאדזער פירמע „ברודער הערמאן און שותף" (וואול טשאנסקא 23).

מיט דריי יאהר צוריק האט די פירמע „ברו־דער הערמאן און שותף" בעקומען די אויסשליסליכע פערטרעטונג פון סאוויעטישען בוי־גארן אויף פוי־לען. און אין סעפטעמבער 1930 מיט דער הורט־אינדוסטריע אונטערנעמונג „ברודער הערמאן", צווי־שען דער סאוויעטישער האנדעלס־מיסיע און „ברו־דער הערמאן" איז געשלאסען געווארען אן אפמאך, לויט וועלכען ביידע צדדים זענען זיך מתחייב, ביים נישט דערהאלטען די פונקטען פון אפמאך, צו געבען אלס שטראף 10,000 דאלאר, צוליב וואס די פירמע „ברודער הערמאן" האט דער סאוויעטישער האנ־דעלס־מיסיע געגעבען אלס דעפאזיט 41 בלאנקא־וועקסלען מיט אייגענער אויסשטעלונג אויף 360,000 זל. ווי אויך וועקסלען מיט בעליגער און ניו־יארקער אויסשטעלער אויף 38,000 דאלאר.

צוליב דעם, וואס דער צוגעשטעלטער גארן, איז געוועזען פעהלערהאפט צוליב וואס מ׳האט איהם נישט געקענט פערקויפען, האט זיך די פירמע „ברו־דער הערמאן און שותף" געווענדעט צום ווארשאווער האנדעלס־געריכט, אויפצולעזען דעם אפמאך, און פון דער סאוויעטישער האנדעלס־מיסיע פערלאנגט די דערמאנטע 10 טויזענד אלס שטראף.

די סאוויטישע האנדעלס־מיסיע האט אבער די בלאנקא וועקסלען אויסגעשטעלט און געווענדעט זיך צו דער פירמע, זיי אויסצוקויפען. די פירמע האט אבער די וועקסלען נישט אויסגעקויפט, מחמת די וועקסלען זענען געגעבען געווארען אין דעפאזיט און די האנדעלס מיסיע האט נישט געהאט קיין רעכט זיי אויסצושטעלען. די סאוויעטישע האנדעלס מיסיע האט זיך דעריבער געווענדעט צום לאדזער האנדעלס געריכט מיט צוויי אנקלאגעס געגען דער דערמאנטער פירמע, אין די ערשטע אנקלאגע פאר־דערט די סאוויעטישע האנדעלס מיסיע 36,991,57 זל. און אין דער צווייטער אנקלאגע 274,000 זל. פאר די 41 דעפא־וועקסלען, אין ביידע אנקלאגעס פאדערט די סאוו. האנדעלס מיסיע צו לעגען אן־ארעסט אויפ׳ן פערמעגען פון דער פירמע. די דאזי־גע אנקלאגעס זענען שוין דריי מאל בעטראכט גע־ווארען פון געריכט. אין די ערשטע צוויי טערמינען האט דאס געריכט נישט מסכים געווען צו לעגען דעם ארעסט.

עהערגעסטען איז דער פראצעס פארגעקומען צום דריטען טערמין, דאס געריכט האט מסכים געווען צו לעגען אן־ארעסט אויף דער סומע פון 36,991,57 זל. דאגעגען די פרעטענזיע אויף 274 טויזענד זל. אפגעווארפען. דאס געריכט איז ארויס געגאנגען פון דעם גערעכטען שטאנדפונקט, אז די דערמאנטע סומע נעמט זיך פון די דעפאזיט־וועקס־לען וועלכע די סאוו. האנדעלס מיסיע האט נישט געהאט קיין רעכט אויסצושטעלען.

די דערמאנטע צוויי פראצעסען וועלען בע־טראכט ווערען אויף דער זיצונג פון 16. אקטאבער ד. י.

* * *

די פירמע יחיאל ליבערמאן (פאמארסקא 19) וועלכע איז פערגאנגענעם חודש פערעפענטליכט געווארען אנ׳אופאדלאשטש, האט זיך געווענדעט צום געריכט וועגען א גלייט־בריף.

דאס געריכט האט דעם געפאלענעם סוחר פער־לענגערט דעם גלייט־בריף.

* * *

יוסף דאנציגער, פאבריק פון געדרייטע הער־רינג (זגערזשער 30) איז ד. 23. אפריל 1930 פער־עפענטליכט געווארען אנ׳אופאדלאשטש.

צוליב דעם, וואס קיין איינער פון די בעלי־חובות האט נישט אריינגעטראגען די פרעטענזיעס, האט דאס געריכט דעם אופאדלאשטש אויפגעהויבען, און דעם סוחר צוריקגעגעבען די סוחרישע פרעכט.

—=:)(:=—

פערגראבען אויף א פאבריקס-הויף

א גנבה — 320 זלאטעס און 55 דאלער

(2) ביי אסתר וויינבערג, אויף 11 ליסטאפאדא 36, האט געארבייט דאס דינסטמיידעל עלע־אנארא יעלאנעק.

מיט עטליכע חדשים צוריק האט זי צוגע־רוימט די וואוינונג, בעת די בעלעבאסטע איז נישט געווען אין דער היים, און אזוי־ווי די שפע איז גראד געווען אפען, האט זי א־ויסגענומען פון דארט 320 זל. און 55 דאלאר, וועלכע זי האט שפעטער אין אוועגר, פערגראבען אויפ׳ן הויף פון דער פאבריק אויף 28־שיסער־פולק 36.

אזוי־ווי מ׳האט אבער חושד געווען, אז די גנבה איז זי בעגאנגען, האט מען, בעת דער אויס־פארשונג, ארויסגעקריגען, וואו זי האט דאס געלד פערשטעקט, און נעכטען האט זי דאס געריכט פערמשפט אויף 6 חדשים טורמע.

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1911

עס האט זיך אנגעהויבען די מיליטער־רע־גיסטראציע פון מענער, וואס זענען געבוירען גע־ווארען אין יאהר 1911.

די רעגיסטראציע פיהרט אדורך די מיליטער ביורא פון מאגיסטראט אויף זאוואדזקא 11, טעגליך פון 8 ביז 3 א זייגער.

עס דארפען זיך שטעלען:

מארגען. מאנטאג 12 אקטאבער

די וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 3־טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

A B

און די, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 8 קאמי־סאריאט מיט די אותיות:

G H Ch I J

צוגאב-פאבאר-קאמיסיע

(א) דעם 12 ד. ח. 8 פריה וועט אין לאקאל אויף אלעיע קאשטשושקי 21 אנהויבען צו אמטירן א צוגאב־פאבאר־קאמיסיע פאר די פאבאראווצעס פון יאהרגאנג 1910 און עלטערע, וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון פ.ק.או. לאדז־שטאט 1, ד.ה. אויפ׳ן שטח פון 2, 3, 5, 8, 9 און 11 פאליצײ־קאמי־סאריאטען.

צו דער דאזיגער קאמיסיע זענען זיך מחויב צוצושטעלען די פערזאנען, וועלכע האבען זיך לעת עתה נישט געשטעלט פאר א קאמיסיע, וואס האבען נישט רעגולירט זייער מיליטער־פליכט און וועלכע האבען בעקומען „וועזוואניעס" פון דער לאדזער שטאטישער סטאראסטווע.

דאס פערנאכלעסיגען די פאבאר-רעגיסטראציע

ס׳איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז א סך מענער וואס זענען מחויב זיך צו מעלדען צו דער פאבאר רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1911 פער־נאכלעסיגען עס צו טון.

די שולדיגע אין דעם וועלען בעשטראפט ווערען מיט 500 זלאטעס שטראף, אדער מיט 6 וואכען ארעסט, עווענטועל — מיט ביידע שטראפען צוזאמען. חוץ דעם פערלירען זיי דאס רעכט אויף דאס פערקירצטע דינסט־צייט.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(1) היינט בייננאכט די׳שורירען: ש. יאנקע־לעוויטש (אלטער מארק 9) ל. שטעקעל (לימאנאווס־קעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטש־גאס 4), ס. האמבורג (גלובנא 50) ל. פאזלאווסקי (פיעטרי־קאווער 307.

צוגעמאכט א דרוקעריי

וואס האט געדרוקט אנטי-מלוכה׳שע פראקלאמאציעס

(2) די פאליציי־כ אכט הא צוגעמאכט די דרוקעריי פון קופערמאן און לובלינסקי (אויף פאלנאצנא 11) פאר׳ן דרוקען פלוג־בלעטער און אפישען מיט אנ׳אנטי־מלוכה׳שען אינהאלט.

מיט עטליכע חדשים צוריק איז קופערמאן געשטאנען פאר׳ן געריכט אלס א בעשולדיגטער אין דרוקען אוקראינישע פראקלאמאציעס, וואס זענען פערשפרייט געווארען אין מזרח־גאליציען.

ער האט זיך פערטיידיגט. אז ער האט די פראקלאמאציעס געדרוקט אונטער דער דראהונג פון איינעם אנ׳אומבעקאנטען, וואס איז געווען בעוואפענט מיט א רעוואלווער.

קופערמאן איז אבער פערמשפט געווארען אויף עטליכע יאהר טורמע.

ווייניגער מיט עטליך און צוואנציג בעאמטינס

די רעדוקציעס אין דער לאדזער קראנקען-קאסע

(2) אין צוזאמענהאנג מיט די אפשפארונגען, וואס ווערען אדורכגעפיהרט אין דער קראנקען־קאסע, איז איצט אדורכגעפיהרט געווארען א רע־דוקציע פון עטליכע און צוואנציג פרויען־בעאמטע, וועלכע האבען מענער, וואס ארבייטען אין דער קאסע אדער אויף אנדערע פאסטענס, און קענען זיי געבען אויסהאלט.

קיין וויטערדיגע פערזאנעלע רעדוקציעס וועט לען נישט געמאכט ווערען, ווייל די פערזאנאלען זענען בענרעניצטע, און קיין איבעריגע בעאמטע איז נישטא.

די לוין־רעדוקציע וועט בעטרעפען 10 פרא־צענט בסך הכל.

אינטעריעסירונג מיט דער קאאפעראציע, צו וועלכער די אויגען פון הונדערטער טויזענדער יוד. משפחות זענען איצט געווענדעט.

פ. גאלדקראנץ.

א פיפיגער יונגער גנב.

וואס האט געוואלט ארויפווארפען דעם חטא אויף זיין באלעבאסטע

(2) דער אינהאבער פון אנ׳אגענטור אויף אלעיע קאשטשושקי 17, א געוויסער ע. ליליענפעלד האט א לענגערע צייט בעשעפטיגט דעם שיק־יונגעל זיגמונט מילטשארעק.

למתחילה האט זיך זיגמונט אויפגעפיהרט גאנץ לייטיש, אבער די לעצטע צייט איז ער געווארען זעהר פויל אין דער ארבייט, און מען האט ביי איהם אנגעהויבען צו זעהען פערשידענע ווערט־זאכען, ווי גילדערנע ספינקעס, א זילבערנעם זייגער א. א. וו.

גלייכצייטיג האט ליליענפעלד בעמערקט, אז עס הויבט איהם אן צו אפט צו פעהלען געלד פון דער קאסע, אבער ענטדעקען ווער דער גנב איז — דאס האט ער נישט געקאנט.

דעם 2. אויגוסט איז פון דער קאסע נעלם גע־ווארען א סומע פון 500 זלאטעס, און אויף מארגען איז זיגמונט נישט געקומען צו דער ארבייט. דער אינהאבער פונ׳ם ביורא האט זיך ערשט דאן „אנ־געשטויסען", אז זיין שיק־יונגעל מוז עס זיין דער גנב, און ער האט וועגען דעם געמאלדען אין דער פאליציי.

מען האט דעם יונגעל פערהאלטען אויף דער 11 ליסטאפאדא־גאס און ביי איהם געפונען 200 זלאטעס.

בעת דער אויספארשונג, האט ער אנגעוויזען אויף זיינע א פריינדין, וועלכער ער האט געשענקט א סך מתנות.

נעכטען איז דער 19־יעהריגער זיגמונט מיל־טשארעק געשטאנען פאר׳ן קרייז־געריכט.

דער יונגער גנב האט ערקלערט, אז נישט ער האט געגנב׳עט דאס געלד, נאר אז דאס געלד פלעגט ארויסנעהמען פון דער קאסע זיין באלעבא־סטע, בעטענדיג, אז ער זאל וועגען דעם „מאכען א שוויג" פאר׳ן באלעבאס.

די אויספארשונג האט אבער דערוויזען, אז גע׳גנב׳עט האט נאר ער, און בלויז ער, בעדינענ־דיג זיך מיט א נאכגעמאכטען שליסעל, און דאס געריכט האט איהם פערמשפט אויף א האלב יאהר טורמע.

—=:)(:=—

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE

ZIELONA 6.

Telefon 12-333

tel. 12-333

tel. 12-333

ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אלע פלוצימדיגע פארפאלען צו יעדער צייט ביי טאג און בייננאכט ווי אויך אין אלע אקושעריע און גינעקאלאגישע הילף.

טייערער געווארען וויזעס קיין ארגענטינע

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, זענען בעדייטענד געהעכערט געווארען די פרייזען פון וויזעס קיין ארגענטינע.

אזוי קאסט איצט א געוועהנליכע וויזע 305 זל. מיט 60 גראשען, אנשטאט די פריהערדיגע — 288 זלאטעס; די הנחה־וויזעס קאסטען 46 זלאטעס, אנשטאט — 24 זלאטעס און פרעמדלענדער, וואס וואוינען אין פוילען ווייניגער פון א יאהר, צאהלען פאר א וויזע 436 זלאטעס. די וואס וואוינען לענגער — 331 זלאטעס.

נייער דירעקטאר פון די צופאהר-קאלעיקעס

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, איז לעצטענס נאמינירט געווארען אלס פערוואלטונגס-דירעקטאר פון די לאדזער צופאהר-קאלעיקעס דער אינזש. סטאניסלאוו ווערדע, וועלכער האט די לעצטע 6 יאהר אנגעפיהרט מיט דער שלעזישער שווערער אינדוסטריע.

פאר'ן בעליידיגען א האנדעלס-ריכטער

דאס לאדזער קרייז-געריכט האט נעכטען פארמשפט אברהם ראטשטאטען אויף צו בעצאהלען 100 זל. שטראף אדער זיצען 2 וואכען אין טורמע, דערפאר, וואס ער האט בשעתו — דעם 30 מאי פ. י. אויף א פערזאמלונג פון ישעי' פרידלענדערס קרעדיטארען בעליידיגט דעם האנדעלס-ריכטער לאנדוי.

פערזענליכעס

די לאדזערין, פרל. צווא העגריקאווסקא האט געענדיגט אלס דאקטאר-מעדיצין אין ווילנער אוניווערסיטעט.

פאטענטע-אויסקויף אויף לאנגע ראטעס

(ב) די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס האבען זיך געווענדעט מיט א מעמאריאל צו דער פינאנץ-מאכט וועגען אויסקויפען פאטענטען אויפ'ן יאהר 1932. אין דעם דאזיגען מעמאריאל ווערט אנגעוויזען אויף דער שווערער לאגע פונ'ם סוחרטום, און אויף די מניעות, וואס עס וועלען זיכער האבען די, וואס קויפען אויס פאטענטען. די ארגאניזאציעס פראפאנירען, אז די פאטענטען זאלען קענען אויסגעקויפט ווערען אויף לענגערע ראטעס.

אין די הייזער פון ז. או. פ. או

צוויי פארפאלען: א בלוטיג געשלעג, און צושעדיגונג פון 2 ארב.

(2) אין די הייזער פון ז. או. פ. או. (אויף ניי-פאביאניצער גאס) האבען זיך נעכטען שטארק צושלאגען 2 ארבייטער: לודוויק וויאטראק (זאקאנטנע 43) האט בעקומען פון סטאניסלאוו באנעק'ן אזא שטארקען קלאפ מיט א בעלקע אין דער ברוסט, אז ער איז געבליבען ליגען מיט 5 צובראכענע ריפען (וויאטראק ליגט איצט אין שפיטאל, און באנעק — אין טורמע.

גלייכצייטיג איז אין דיזעלבע הייזער ארגעפאלען א שווערע בעלקע, וואס האט שטארק צושעדיגט די 2 ארבייטער: יוזעף קאביעלא (קאנטנא 25) און אנטאני בורסקי (ניי-פאביאניצער 13).

שטיצט די אפצייכנונג פון לאדזער „ארט"!

מארגען, מאנטאג קומט פאר די אפצייכנונג לטובת די פראפעסיאנעלע לערן-ווארשטאטען פון דער געזעלשאפט „ארט" אין לאדז.

די טעטיגקייט פון לאדזער „ארט" אין די ברייטע קרייזען פון יודישען לאדז גוט בעקאנט. ועגוג צו דערמאנען, אז אין די פראפעסיאנעלע לערן-ווארשטאטען פון „ארט" אין לאדז, לערנען זיך אויס א פאך פון 400 — 500 פערזאן יעהרליך אין עלטער פון 16—40 יאהר, וואס שטאמען פון די פערשידענסטע שיכטען פון דער יודישער בעפעלקערונג.

די אפצייכנונג פון לאדזער „ארט" פערדינט דעריבער די פולע אונטערשטיצונג פון אלעמען און עס איז צו דערווארטען, אז די יודישע בעפעלקערונג וועט ווי געהעריג אפשאצען די וויכטיגקייט פון דער דאזיגער ווירטשאפטליך וויכטיגער אינסטיטוציע און מיט א ברייטער האנד מיטהעלפען צום דערפאלג פון דער אפצייכנונג.

געפלאנטע הילפס-אקציע פאר ארבייטסלאזע

(א) נעכטען, ביז שפעט אין דער נאכט, האט דער שטאטישער קאמיטעט פאר די ענינים פון ארבייטסלאזיגקייט אין לאדז קאנפערירט וועגען א געפלאנטער אקציע צו געבען הילף און שטיצע די לאדזער ארבייטסלאזע.

אלס פארזיצער פון דער פינאנץ-סעקציע איז אויסגעוועהלט געווארען ד"ר גוסטאוו גייער.

צ. א. איז בעשלאסען געווארען צו ארגאניזירען אומזיסטע קיכען פאר ארבייטסלאזע.

קלאנג-קינא-טעאטער

APOLLO

היינט און פאלג. טעג!
די בעדייטענדסטע עקראן-ארטיסטען!
סאמע שטערנס!

Mya May, Conrad Veldt, Lyade Putti, Paweł R'chter, Erna Morena, Bern. Goetzke

אין דעם פרעכטיגסטען פילם
פון דער וועלט א. נאמען:

אינדישער פאמיליען-קבר

2 סעריעס מיטאמאל

אנהייב אין געוו. טעג 4 א זייגער נאכמ.
שבת און זונטאג 12 א זייגער בייטאג.

א הארץ וואס בענקט
מיט בערטא זאסלאווסקא אין קאמעראל-טעאטער

היינט ווערט ווידערהאלט די גרויסע פרעמיערע, „א הארץ וואס בענקט" מיט דער קינסטלערין בערטא זאסלאווסקא. די פיעסע איז געשפילט געווארען פרייטאג און שבת מיט דעם גרעסטען ערפאלג. די פיעסע האלט דעם עולם אין שפאנונג פון אנהויב ביז'ן סוף.

23-טע מלוכה-לאטעריע

5-טע קלאס, 25-טער ציהונגס-טאג

po 5,000 zł. na N-ry 4351 157237 180494.

po 3,000 zł. na N-ry 8353 182655.

po 2,000 zł. na N-ry 4899 18130 19064 22385 24427 26332 44455 47289 49483 51807 71498 76540 97343 104053 108970 132542 147749 148102 158510 174178 193499 203517.

po 1,000 zł. na N-ry 3354 8889 16561 20873 31426 39431 58007 59123 62956 63172 68258 78339 78539 86069 91026 101204 108425 108831 110598 115276 116554 124585 128701 129756 135952 140817 151685 153236 159968 169455 182215 193774 200518.

po 500 zł. na N-ry 425 1616 3500 5443 6484 8862 12339 12549 13141 18331 19223 19401 19712 21582 22221 24156 24775 25621 26849 27161 27734 28692 29117 29347 29456 30589 32305 33492 33605 34138 34887 41280 41328 41475 44711 47040 47078 50025 54324 58334 58822 60329 60800 62637 62676 62878 63840 64449 65725 65874 66743 67321 67596 69763 71329 76578 80300 80890 80894 83876 84962 85990 86713 86786 87006 87095 90617 91979 94225 94371 94544 95489 99457 101419 102841 103424 104815 106997 107040 109823 109971 112188 112286 117395 120253 121164 122282 124368 124472 125435 125880 126645 126746 127171 127889 127957 128116 129376 129981 131324 134030 136130 139736 140145 1401466 142488 143667 143782 144403 144559 145350 145636 145914 146089 147058 147408 149554 150978 158763 160376 160758 162264 163621 164077 164299 164329 170291 170699 170904 172606 172908 174315 174390 174688 176656 179086 182663 183073 183581 186168 187036 188544 191684 192123 194507 196077 196615 196817 198915 200457 200554 201137 202923 204739 206592 207860.

PO 250 ZŁOTYCH WYGRAŁY NASTĘPUJĄCE NUMERY:

108 11 309 62 77 508 18 733 852 71 88 1077 181 281 443 591 700 943 2041 43 96 246 587 794 96 843 3051 69 86 118 30 49 216 19 462 588 606 59 714 864 67 69 938 4115 29 248 96 399 411 524 5007 98 296 326 527 52 58 88 742 984 6064 114 56 219 338 458 59 643 49 50 69 91 720 29 910 31 53 7209 21 357 633 718 808 99 955 99 8001 203 50 395 427 551 98 664 761 870 958 9206 333 96 439 41 522 720 24 70 866 79 10030 44 148 238 511 611 42 55 712 66 833 11035 59 90 129 36 236 79 316 19 92 405 22 514 64 638 45 726 75 818 945 12161 218 78 390 99 614 21 703 18 915 13061 115 77 393 402 26 500 689 992 14077 95 179 331 45 430 58 72 542 44 64 627 724 75 86 88 908 51 92 15143 351 416 60 520 80 676 763 90 939 85 90 16116 60 300 408 38 593 634 87 802 17174 96 262 79 82 391 454 554 680 95 771 86 826 60 947 95 18141 258 316 95 405 7 21 64 551 608 25 778 802 51 902 70 19019 324 70 505 628 48 869 975 20083 184 212 21 396 21046 445 618 19 36 702 944 22090 150 245 78 308 11 83 474 99 562 789 23065 93 107 11 87 210 43 44 312 498 550 743 68 886 921 24098 104 81 210 67 71 364 534 605 743 45 981 91.

25087 183 333 48 81 451 598 628 761 867 917 38 26003 153 307 57 59 75 551 58 76 600 79 817 92 27018 70 95 157 267 300 504 746 848 909 11 13 96 28099 290 423 611 29 717 19 823 29397 482 510 674 914 57 75 93 30006 21 48 109 297 348 611 64 71 722 60 93 806 16 62 85 992 31073 103 22 397 404 46 514 43 911 57 85 32033 102 55 63 253 77 338 83 517 637 71 99 990 33150 79 250 424 57 69 72 650 821 44 947 75 34143 378 514 70 81 625 706 930 35035 56 61 141 230 69 71 402 13 70 501 65 609 741 36194 215 67 69 382 429 58 614 812 38 922 37154 493 594 610 12 812 915 52 38096 336 718 807 37 906 84 39106 66 234 49 61 91 400 23 28 90 588 96 636 777 40121 269 332 414 41 502 609 767 953 41055 72 80 81 136 207 343 455 538 40 50 822 923 98 42021 65 548 601 18 19 44 767 805 10 14 988 43057 92 105 67 233 64 336 401 582 692 712 56 83 899 911 44019 116 99 395 464 73 543 62 734 71 881 922 32 45017 298 99 371 425 545 66 640 796 811 964 46064 216 496 516 45 61 98 643 68 739 62 892 905 19 81 86 98 47205 18 78 81 344 471 75 85 91 575 790 866 992 48358 420 716 87 95 844 45 59 922 49033 39 178 229 436 565 603 18 19 702 24 46 938.

50200 343 427 63 81 540 626 731 58 64 81 821 968 51048 192 533 925 52222 88 369 444 506 27 34 704 77 903 14 42 65 53077 208 340 45 62 403 12 15 71 706 28 828 98 910 54126 377 571 92 677 704 805 7 55 977 55000 23 184 245 59 397 406 14 571 688 925 56014 16 89 177 200 24 467 78 746 84 931 57154 72 368 440 97 531 895 58221 88 348 474 85 505 82 608 65 818 59006 118 73 236 363 495 570 81 726 39 59 84 970 60003 354 404 71 507 651 56 732 43 58 61012 52 76 206 77 700 3 827 65 66 930 66 62071 73 173 90 436 526 44 72 716 858 930 60 63094 114 74 363 97 510 639 770 86 805 82 86 931 57 64024 68 116 401 56 73 597 611 704 23 911 13 86 65084 118 44 79 213 89 440 49 95 604 9 49 702 26 986 66025 39 54 129 64 65 237 349 459 604 746 832 60 954 67089 154 530 668 757 987 68139 87 129 91 359 99 524 46 86 657 750 76 805 32 911 62 69055 67 167 206 359 487 534 606 25 754 68 837 87 980 70157 407 95 557 646 72 701 17 85 861 96 72033 114 389 488 537 686 767 93 98 867 74 73034 60 334 96 406 542 635 742 59 85 979 74160 318 43 89 536 707 20 900 55.

75153 398 481 621 755 863 912 34 39 57 97 98 76095 152 90 324 75 496 575 847 63 68 928 34 51 78 77197 267 330 440 756 817 22 78031 57 83 326 543 717 842 48 906 79008 210 47 312 467 557 744 92 822 63 924 80116 47 358 95 525 630 81205 19 85 352 436 71 538 614 785 82135 82 532 62 75 78 722 813 36 83014 45 100 245 356 65 84 99 467 540 49 776 86 93 94 903 84159 305 667 98 772 830 34 917 60 85157 271 395 407 79 85 539 641 805 11 23 86096 100 15 85 87 225 91 303 9 443 72 579 775 861 87189 308 75 449 651 735 939 88152 226 94 311 34 421 24 658 68 78 671 795 855 68 937 89074 106 84 350 78 83 490 504 21 96 636 832 34 66 73 81 90049 131 92 360 488 93 578 656 716 828 36 985 91128 41 264 361 400 42 616 27 876 917 92046 183 219 36 478 91 526 69 751 805 20 93036 44 62 152 53 211 50 378 81 497 503 775 844 956 66 94142 84 313 446 527 92 724 802 33 981 95014 63 148 258 620 771 861 76 90 96081 154 260 68 398 414 525 49 858 93 97001 102 215 428 648 798 806 98089 316 43 470 91 677 938 75 77 99177 208 41 354 418 62 90 525 26 98 781.

100009 68 102 268 83 406 607 51 794 812 101022 35 100 78 241 63 88 332 460 829 53 949 102110 218 27 61 368 450 56 527 51 603 38 65 838 45 904 28 32 103001 144 315 91 95 496 714 19 77 85 95 899 997 104082 132 264 526 56 60 634 49773 89 800 908 75 91 105035 83 123 211 77 403 52 521 28 632 773 93 94 98 959 106032 33 129 272 314 40 489 616 745 716 805 902 40 110126 231 301 491 579 610 65 800 27 62 73 952 111180 248 80 417 26 507 73 784 88 819 22 48 112012 88 114 208 75 421 23 563 769 70 113082 239 312 422 94 625 76 761 77 98 114070 179 205 396 542 626 792 919 54 115009 19 217 575 641 79 727 87 893 116006 119 248 391 436 95 573 659 74 80 878 117196 203 730 801 954 118115 50 534 46 91 94 96 606 743 810 119091 108 82 217 23 74 90 96 473 553 718 72 79 855 903 67 120042 52 77 340 65 84 449 522 70 78 92 750 51 71 95 983 97 121001 65 140 261 328 78 82 597 613 70 721 93 94 831 905 122026 90 186 98 235 395 523 38 68 638 711 857 913 37 71 123007 41 60 198 252 86 322 467 738 804 32 901 11 19 124010 97 156 88 339 66 483 571 696 815 940 64 86 93.

צו אלע ג' שפילער!

די בעזיצערס פון אלערליי געווינסטע, ווי אויך סטאטוקעס קענען זיך ווענדען צו אונז אפצונעהמען די געווינענע סומעס! מיר בעמערקען, אז אין דער איצטיגער 5 טער קלאס זענען ביי אונז געפאלען פיל געווינסטען צו זל. 20 000, 10.000, 5000, 3000, 2000 א.א.וו.

דאס גליק איז שטענדיג מיט אונזערע ג' שפילערס!

לאסען צו דער 1-טער קלאס שויז ביי אונז צו בעקומען!

די גרעסטע אין דער לאדזער וואיעוואדזטווע און בעריהמטסטע אין פוילען קאלעקטור

ס. יאטקא

פיעטריקאווער 22
פיעטריקאווער 66
פאביאניק, פל. דאמבר. 3

125150 512 25 52 63 617 23 711 26 34 876 968 126033 85 110 258 60 70 421 78 765 829 84 127028 100 42 76 260 62 397 409 12 55 58 576 711 39 819 906 25 77 128021 23 101 41 84 304 86 410 87 633 38 80 753 820 82 88 129009 133 93 223 72 95 340 93 475 534 660 739 130215 388 410 40 41 79 85 573 603 33 62 90 779 80 828 45 53 946 68 131072 109 36 44 278 324 75 475 89 617 700 843 55 132116 52 74 91 200 44 88 364 88 623 750 860 979 133041 62 109 16 56 316 411 558 618 39 46 75 957 61 89 134136 49 219 93 390 409 519 58 630 80 861 135006 89 180 81 208 36 89 407 579 613 745 77 826 959 74 136090 99 100 52 214 19 63 77 98 323 96 500 41 609 14 710 137158 93 217 34 315 83 407 557 138202 301 513 62 80 83 628 796 820 30 90 916 78 139064 143 385 460 95 570 779 832 950 140098 132 254 380 422 67 547 69 627 55 84 891 905 13 141005 325 86 461 70 507 98 605 25 87 710 87 876 142098 104 226 76 94 304 58 428 82 909 21 26 43 143268 421 47 65 539 847 63 144364 66 422 41 68 754 854 87 91 941 145081 88 137 55 233 341 86 478 95 638 52 717 882 958 67 146051 62 112 39 74 88 208 425 500 08 31 678 740 883 147045 154 82 205 59 374 87 424 549 630 50 748 868 97 954 148056 108 64 295 324 58 72 651 833 83 925 71 149015 48 89 139 44 256 334 407 75 566 658 703 68 835 150124 262 303 64 80 482 503 40 63 665 98 842 935 47 151024 36 109 94 277 455 98 560 808 62 68 99 152038 49 135 472 83 511 45 613 42 76 703 809 153187 272 505 662 792 829 52 937 154003 146 67 73 560 614 731 97 819 932 155012 28 88 95 142 247 397 491 573 612 65 712 851 927 156042 45 48 87 91 229 356 472 591 986 157005 68 76 227 46 99 327 81 85 406 71 669 85 90 997 158116 381 92 464 619 48 731 82 912 159099 100 32 58 61 267 74 306 08 99 427 559 91 634 77 719 97 809 27 49 55 160007 97 119 84 241 96 318 72 409 15 546 607 27 67 82 732 61 948 161005 11 66 141 328 79 83 593 70 85 93 162049 118 36 78 357 429 65 596 672 701 20 958 163065 231 257 804 27 76 83 946 47 164092 117 20 306 526 666 80 771 803 54 83 969 165053 81 111 17 74 86 269 76 405 14 527 661 166044 70 212 25 51 92 98 535 60 662 798 838 68 167098 407 636 711 20 830 55 58 917 24 48 168068 83 132 54 98 232 75 322 43 57 96 486 97 535 96 99 777 88 841 65 914 33 41 42 63 169113 18 29 46 61 67 216 312 55 93 641 42 75 700 44 67 830 88 170211 70 423 70 545 606 748 72 831 67 908 84 171047 219 84 85 717 34 896 172006 80 84 140 54 210 39 47 306 13 733 36 62 936 173126 59 202 515 75 87 98 760 800 37 69 919 74 174072 79 321 419 516 22 63 95 656 862.

175057 114 288 304 29 445 505 49 51 56 77 80 87 676 722 51 878 95 901 48 176210 334 627 65 779 177112 27 260 314 26 63 599 681 763 92 93 819 90 951 178253 76 77 453 578 609 52 61 94 99 714 23 869 78 908 179021 87 379 87 412 588 692 98 707 15 70 73 839 55 180034 73 88 149 253 309 70 704 40 964 181030 80 83 123 75 97 312 550 826 930 182000 06 191 355 529 665 86 782 822 183292 330 37 526 625 858 184156 96 203 336 53 528 89 742 58 822 85 963 83 185073 85 165 442 676 97 733 82 186039 119 69 272 83 327 463 583 650 727 864 187123 325 574 673 76 72 852 947 49 188165 649 822 83 18901740 68 173 82 93 313 528 93 624 27 58 73 886 952 69 190015 38 310 56 431 541 64 192069 91 111 52 87 207 11 25 50 79 444 546 73 618 740 71 95 825 34 54 80 193046 61 150 73 258 597 609 706 48 93 810 19 912 55 89 194026 31 37 45 341 56 409 28 529 39 614 74 718 34 804 52 982 195068 249 483 579 196014 69 149 203 47 84 459 67 582 609 702 14 73 89 197076 102 86 439 41 46 577 708 17 56 842 930 84 198038 672 741 91 852 85 985 199037 49 105 23 67 208 12 25 63 300 87 51 420 87 514 1719 65 650 51 945 93.

200037 85 145 77 134 83 486 96 522 77 686 736 849 925 201022 103 7 20 57 69 97 202 5 367 493 579 742 802 5 31 91 202076 116 29 33 35 474 570 632 82 730 87 820 87 203044 256 96 386 92 420 92 659 824 50 75 204120 67 74 202 402 87 524 44 672 79 812 28 205049 177 212 46 56 326 451 516 34 674 726 32 64 69 810 13 16 47 60 99 993 206088 148200 2 357 82 85 613 707 909 41 207024 145 203 63 325 32 707 41 849 208027 82 96 131 43 47 251 305 23 37 63 658 728 34 51 61 829 920 28 83 209079 110 29 84 245 79 352 55 401 17 532 628 751 66 806 11 902 73.

איינבּרוכס־גנבה אין דער קראַנקען־קאַסע

די גנבים האָבּען צוגערויבּט 14 טויזענד זלאָטים

(2) אין דער נאַכט פון פרייטאָג אויף שבת איז אויסגעפיהרט געוואָרען אַ זעהר דרייסטע איינבּרוך־גנבה אין דער לעטשניצע פון דער קראַנקען־קאַסע אויף לאַגעווניצקא 34.

אויפ׳ן פאַרטער פון דער לעטשניצע איז פערהאַן אַ צימער, אין וועלכען ס׳געפינט זיך דער סעקרעטאַריאַט, נעכטען אינדערפריה ווען איינער פון די וואַכשנעס איז געקומען צו דער אַרבּייט, האָט ער געטראָפען די טיר פון סעקרעטאַריאַט געעפענט און דאָרט האָט געהערשט אַ געוואַלדיגע אומאָרדנונג. ער האָט פערשטאַנען, אַז בּיינאַכט האָבּען דאָ געבּאַלעבּאַטעוועט גנבים און האָט אַלאַרמירט דעם לייטער פון דער קראַנקען־קאַסע און די פּאָליציי.

ס׳איז פעסטגעשטעלט געוואָר־ען, אַז די גנבים האָבּען זיך אַריינבּעקומען אין דער קאַסע דורך דער הינטער־טיר און האָבּען זיך בּענוצט מיט נאָכגעמאַכטע שליסלען.

די גנבים זענען אַריין אין צימער וואו ס׳גע־פינט זיך די קאַסע, נישט געעפענט קיין שום שענק, נאָר צוגענומען 2 קליינע קאַסעטקעס און זענען אוועק מיט דעמזעלבּען וועג.

אין די קאַסעטקעס האָבּען זיך געפונען 14 טויזענד זלאָטעס, וואָס זענען געווען בּעשט־מט אויסצוצאָהלען די דאָקטוירים און בּעאַמטע, מיט אַ טאָג פריהער האָבּען זיך אין די קאַסעטקעס גע־פינען 30 טויזענד זלאָטעס.

פון דע־ אויספאָרשונג האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז די גנבים האָבּען געאַרבּייט אין הענדשקעס און יעדער שפור פון זיי איז פערשוואונדען, די לעדיגע קאַסעטקעס האָט מען שפּעטער געפונען אויף צעג־לאַנאַ גאַס.

די פּאָליציי האָט דערווייל אַרעסטירט 3 פער־דעכטיגע פערזאָנען.

קאָנפערענץ פון די יודישע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען

אין לאָדזער ראַיאָן

לויט׳ן נאָ־יפּטראַג פון צענטראַלען פּראָפעסיאָ־נעלען סעקרעטאַריאַט פון די לינקע פּועלי ציון איז נעכטען פאָרגעקומען אַ ראַיאָן קאָנפערענץ פון די יודישע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען אין לאָדזער ראַיאָן, פון לאָדז האָבּען זיך בּעטייליגט די פער־איינען: בּעקלייד, פליישער, טראַנספּאָרט, טעקסטיל, כעמישע, קעלנער, שטיין, מעטאַל, האַנדעלס־אַנגע־שטעלטע צוקער־וואַרג אַרבּייטער און הויז ווירטשאַפט חוץ לאָדז זענען געווען דעלעגאַטען, פון קאַליש, קאָלא, פּאַבּיאַניץ, זגעריוש, אָזאָרקאָוו, לענטשיץ, אַלעקסאַנדער, זדונסקא־וואָלא, שעראַדז, ווילון א. א. א. ט. א. זענען געשטאַנען פאָלגענדע פּונקטען: 1) די לאַגע אין לאַנד און די אויפגאַבּען אויפ׳ן פּראָ־פעסיאָנעלען געבּיט, 2) די לאַגע אין דער לאָדזער פּראָפ. בּעוועגונג און די נאָהענטסטע אויפגאַבּען, 3) די פּראָפ. אַרבּייט אין לאָדזער ראַיאָן, 4) אַר־בּייטסלאָזיגקייט, 5) צעכן־געזעץ א. א.

נאָכ׳ן אויסהער־ען די רעפעראַטען פון די ה״ה עדעלמאַן, סטאַלאַ־סקי, ווערבּע (וואַרשא) האָט זיך ענטוויקעלט אַ הייסע און זאַכליכע דיסקוסיע, זענען אָנגענומען געוואָ־ען ענטשפּרעכענדע רעזאָלוציעס צו אַלע פּונקטען פון סדר־היום, שפּעט בּיינאַכט איז די קאָנפער־ענץ געשלאָסען געוואָרען.

גנבה אין פילהאַרמאָניע

נעכטען האָט מען בּיים אויפנעמען דעם גאַרדעראָבּ אין „פילהאַרמאָניע“ צוגעגנבעט אַ פּאַל־טאָ בּיי גרשון טענענבּוים, פּולנאָצנא 9. אַלע די, וועלכע זענען געווען אָנוועזענד בּיים אַרויסנעמען די גאַרדעראָבּ, ווערען געבּעטען זיך צו ווענדען צום דערמאָנטען טענענבּוים כּדי ער זאָל קענען אָפּנעמען דעם שאָדען.

די אַקציע פאַר 8 שעה אַרבּייט אין בּעקער־פאַך

שבת דעם 10 אָקטאָבּער איז אין לאָקאַל פון קול־טור־אַמט אָגראָדאָווא 9 פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון אַלע לאָדזער בּעקער־אַרבּייטער. די פערזאַמ־לונג איז גערופען דורך דער יודישער סעקציע פון דער ערשטער אָפּטיילונג. בּיי א צאָהל פון קרוב 200 בּעקער־אַרבּייטער האָבּען די פאָרשטעהער פון פעראיין, הערשקאָוויטש, קלעטשעווסקי, זעלמאַנאָ־וויטש (פון קולטור־אַמט) גערופען די בּעקער־אַר־בּייטער נישט צו אַרבּייטען לענגער פון 8 שעה. ס׳איז אויסגעוועהלט געוואָרען אַ קאָמיסיע פון 9 פערזאָן וועלכע דאַרפען קאָנטראָלירען אַז דער 8 שעהדיגער אַרבּייטסטאָג זאָל אָפּגעהיטען ווערען. שבת אין אָוונט זענען דורכגעפיהרט געוואָרען קאָנטראָלעס אין די בּעקערייען און פעסטגעשטעלט ווען די אַרבּייט הויבּט זיך אָן און ווען זי ענדיגט זיך, זונטאָג 12 בּייטאָג ווערט גערופען אַ פערזאַמ־לונג פון אַלע לאָדזער רעזערוויסטען אין לאָקאַל פון קולטור־אַמט (אָגראָדאָווא 9) כּדי צו בּעטראַכ־טען די פראַגע פון פונאַנדערטיילען די אַרבּייט.

דער דאָלער אין לאָדז

נעכטען האָט די בּאַנק פּאָלסקי געצאָהלט דעם דאָלאַר 884 – אין פּריוואַט 880 – פער־קויפט 883 – דער אָפיציעלער קורס פון טשעק־דאָלאַר איז 893 דער זעלבּער ווי פריהער.

דער פונט אָפיציעל 34,50.

דייטשע מאַרק – 2,09

לאָדזער ליטעס 6250.

סאָלידאַרישע אַקציע פון די אַרבּייטער־פעראיינען

(2) נעכטען האָט זיך, דער לייטער פון די טעקסטיל־פעראיינען, ה׳ סאָכאַ געווענדט צו דער לייטונג פון די טעקסטיל־קלאַסען פעראיינען, מיט דעם פאָרשלאָג צוזאַמענצורופען אַ געמיינזאַמע קאָנ־פערענץ פון פאַבּריקס־דעלעגאַטען.

אין דער דאָזיגער קאָנפערענץ זאָלען אנטייל נעמען דעלעגאַטען פון אַלע לאָדזער פאַבּריקען.

גלייכצייטיג האָט זיך „פּראַצאַ“ געווענדט ווע־גען דעמזעלבּען ענין צום דעלעגאַטס שטשערקאָוו־סקי און צו פאָרשטעהער פון עטליכע אַרבּייטער־פעראיינען פון ג.פּ.ד.

אין דער דאָזיגער קאָנפערענץ וועלען זיך בּעטייליגען עטליכע הונדערט דעלעגאַטען.

בּ האָרנלליידען

און אָדערן־פערקאַלכונג, נעגונג צו געהירן־בּלוטונגען און שלאַג־אַנפאַלען ווירקט דאָס נאַטירליכע בּיטערוואַסער

Franciszka Józefa

אַ ליכטען שטוהלגאַנג אָהן אָנשטרענגונג

היינט, ערשטער פּאָפּולערער קאָנצערט אין פילהאַרמאָניע־זאַל

היינט זונטאָג דעם 11 אָקטאָבּ. 3.30 נאָכמי־טאָג קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע־זאַל דער ער־שטער פּאָפּולערער קאָנצערט פון פילהאַרמאָנישען אָרקעסטער, אונטער דער לייטונג פון בּעריהמטען לאָדזער פילהאַרמאָניע דיריגענט ה׳ טעאָדאָר רי־דער.

אין פּראָגראַם פון היינטיגען קאָנצערט וועט דער אָרקעסטער אויספיהרען די נייעסטע מעלאָ־דיען, די מאָדערנסטע מאַנגען־שלאַגערס פאָקסטראָ־ און שעהנע וואַלצען.

דער היינטיגער פּאָפּולערער קאָנצערט וועט זיין געווידמעט דער אָפּערעטען־מוזיק אין טאַנץ און אין דזשאַזבּאַנד.

ראַדיאָ־פּראָגראַם

זונטאַג, ד. 11 אָקטאָבּער

10,00 גאָטעסדינסט, 11.35 פאָרלעזונג, 11,58 צייט־סיגנאַל 12,10 מעטעאָראָלאָגישער קאָ־מוניקאַט, 12.15 סימפאָנישער פריהמאָרגען, 2,00 פאָרלעזונג, 2′20 סאָליסט, 2.40 פאָרלעזונג, 3,00 מוזיק, 3,55 פּראָגראַם פאַר קינדער, 4,20 טראַנס־מיסיעס פון פוטבּאָל מעטש צווישען פּוילען און בּעלגיען אין בּריסעל, 4.50 פאָרלעזונג, 505 גראַ־מאָפאָן־מוזיק, 5,15 פאָרלעזונג, 5,30 וויכטיגע ידיעות, 5,45 פּאָפּולערער קאָנצערט, 7,00 פער־שידענעס, 7 25 ספּאָרט־קאָמוניקאַט, 7,35 רעפער־טואַר, 7,45 געזאַנג, 8,15 קאָנצערט, 9,55 ליטע־ראַרישע פערטעל שעה, 10,10 קאָנצערט, 10,40 קאָמוניקאַטען, ספּאָרט א. א. 11,00 טאַנץ־מוזיק.

מעלדונג

אַכטונג, נאַכט־וועכטער

וועגען אַלע אייערע ענינים ווי צ.ב. סכסוכים מיט אייערע בּעלי־בּתים, קראַנקען־קאַסע א.א.וו. ערלעדיגט דער סעקרעטאַריאַט פון פעראיין (אָגראָ־דאָווא 9 אין קולטור־אַמט) יעדען דינסטאָג, פון 5 בּיז 8 אין אָוונד.

מיט אַכטונג די אָרגאַניזיר־קאָמיסיע.

23־טע מלוכה־לאָטעריע

5־טע קלאַס, 26־טער ציהונגס־טאָג

Premje:

1) Wygr. zł. 250 + pr. zł. 1,850 na Nr. 95063.
2) Wygr. zł. 250 + pr. zł. 1,850 na Nr. 106921.
4) Wygr. zł. 1,000 + pr. zł. 1,850 na Nr. 126553.
4) Wygr. zł. 250 + pr. zł. 1,850 na Nr. 153549.
5) Wygr. zł. 250 + pr. zł. 1,850 na Nr. 177400.

po 10.000 zł. na N-ry 97857 148106.

po 3.000 zł. na N-ry 8587 14980 46000 134255 176255.

po 2.000 zł. na N-ry 13097 23403 27565 30459 34004 95137 61825 78586 89603 90834 93114 100269 117091 13226 144392 162491 173228 180324 186368 192387.

po 1.000 zł. na N-ry 3287 15179 27818 31271 32089 37836 63500 65838 90260 97695 105055 105409 118732 129034 130353 139778 147967 155627 175748 180692 188338 191296 198464 208146 208748.

po 500 zł. na N-ry 1 1229 4301 4706 5087 5720 6737 6799 8017 8032 8533 9127 9283 10564 10746 14329 14912 15538 18839 18848 19534 19574 23212 23789 24106 28695 28902 30393 40274 42133 46229 46266 47959 49424 49499 49502 49507 50298 50317 55305 55784 56518 58521 60601 62104.

629652 64035 64146 64346 64625 65571 67359 67640 68841 70471 71618 71807 72647 72604 74976 76044 76369 76495 76925 79279 77366 79962 81183 81841 81987 82219 85824 87187 87416 90915 91016 91689 91681 951932 97472 97692 99297 104663 108950 109768 110251 110587 111618 112911 118560 120283 12164 122804 123139 123400 125123 125258 127683 129971 131488 131869 132671 134595 134668 136690 140805 141037 141793 142586 142783 143007 144669 147110 147286 149297 149895 150922 151422 151891 155221 155283 155646 155671 155707 156360 157301 157131 157617 160116 160141 162374 163825 165970 165970 166895 168923 169716 172459 173023 175132 176074 176362 180341 180937 181341 183793 184029 185577 186979 188568 188880 18931 191122 193641 194338 194923 196961 198931 199081 199906 200382 203722 203814 205466 206736 208178 208400 208597

PO 250 ZŁOTYCH WYGRAŁY NUMERY NASTĘPUJĄCE

3 61 91 170 313 480 554 81 672 83 174 87 816 86 72 913 1076 177 223 355 71 421 61 541 61 541 606 13 866 70 990 95 2604 23 770 841 936 43 68 95 3043 96 108 246 501 14 600 53 90 773 929 60 99 420439 428 39 501 603 5089 176 257 332 48 93 96 435 53 60 672 881 937 6158 84 95 265 387 460 517 28 56 674 896 985 7132 53 382 660 88 771 813 904 28 83 93 8331 549 671 795 822 32 85 926 91 69 9105 58 299 375 473 854 10013 210 39 393 549 807 20 46 929 11020 48 145 600 18 840 901 59 12137 322 52 96 523 796 929 42 13059 179 288 762 916 52

14010 88 10367 98 222 68 69 342 94 519 56 692 772 800 75 15137 229 66 338 484 702 817 42 984 16066 276 301 17 20 48 480 94 644 760 17006 194 217 324 82 749 55 801 984 18269 436 72 85 526 652 837 56 987 19161 372 407 204 581 608 26 78 82 90 861 976 20023 113 64 89 263 375 482 568 95 635 786 806 952 70 99 21041 209 43 69 86 426 525 733 70 88 829 78 978 95 22007 63 86 83 174 267 87 368 455 79 89 541 45 631 556 868 975 86 24119 48 74 304 75 462 502 14 17 38 938.

25214 384 668 747 843 74 902 26013 101 296 309 52 450 71 515 23 73 682 768 89 818 48 915 27009 17 42 174 93 888 911 29071 206 29 34 43 319 465 644 804 19 89 945 36014 42 161 251 420 37 45 560 66 72 661 762 882 84 997 31025 67 205 69 356 156 63 202 40 546 605 29 57 730 52 60 814 949 32137 67 265 69 356 406 42 62 508 41 64 666 771 33357 265 300 10 43 430 75 523 57 608 58 68 889 946 61 34002 183 224 58 318 58 63 82 579 660 715 865 35104 96 219 471 686 732 71 77 932 76 79 93 36029 200 342 94 480 89 527 70 80 683 946 37104 49 258 522 25 616 28 85 90 722 51 953 38008 56 93 131 82 283 349 99 440 637 93 836 929 70 39058 108 255 406 513 37 69 614 17 723 31 63 838 91 93 975 40020 57 106 208 391 520 720 41 56 988 99 41231 395 546 747 61 826 29 953 42030 162 79 283 360 69 427 520 91 729 62 840 70 92 917 94 64 43194 251 332 606 22 86 89 711 875 915 91 44001 16 172 260 67 76 813 19 29 490 545 75 646 69 732 45084 143 63 215 24 33 548 687 727 59 86 927 46011 44 333 73 94 300 62 406 710 78 96 804 48246 60 71 99 311 22 64 450 95 427 69 73 80 926 49131 92 338 62 64 412 608 42 736 62 77 82 833 79 95 910.

50085 227 324 416 79 98 517 639 751 59 72 909 51019 98 351 402 522 88 623 92 761 994 52197 305 72 574 97 722 32 937 40 53061 71 135 50 68 96 397 410 81 585 605 17 758 88 809 40 57 935 40 54058 73 297 347 404 25 59 88 618 95 725 835 47 76 55085 87 144 80 235 92 389 410 43 51 58 81 706 43 44 53 855 964 56010 31 135 38 348 415 582 602 17 721 62 501 14 34 88 924 57073 85 140 63 207 57 88 395 447 58 731 925 58116 398 484 564 629 36 60 92 99 746 75 83 59 920 59074 82 109 548 93 656 735 57 92 931 72 60025 55 76 159 449 616 49 74 828 906 72 61014 80 67 85 552 708 878 62133 83 539 745 873 903 63050 208 40 456 63 677 715 80 99 859 83 64007 37 82 125 42 214 378 81 417 68 72 96 527 665 701 90 916 33 53 312 50 449 581 616 46 91 95 804 21 72 68163 84 284 309 71 91 417 19 610 91 884 86 900 10 69084 205 307 478 346 642 727 50 835 59 90 982 70009 24 51 93 168 282 365 67 418 1 508 16 91 980 71164 209 52 76 94 350 418 33 612 29 71 808 32 64 89 971 73 72034 49 96 104 9 13 43 63 96 341 59 68 98 611 528 96 720 44 93 989 73135 37 339 402 42 692 730 [illegible] 86

899 141119 31 79 232 376 404 501 684 57 757 64 830 966 90.

75171 205 350 99 759 865 79 935 48 63 87 727 501 725 805 69 92 942 62 77319 562 709 44 939 78010 191 244 68 322 502 22 70 65 788 885 990 79004 84 142 278 81 94 381 563 73 858 941 67 80032 120 431 70 71 724 94 806 66 82 917 81149 235 84 415 48 500 34 62 63 741 74 873 79 917 82043 163 243 339 744 58 822 92 83032 41 86 98 188 225 34 63 405 507 82 603 69 74 791 96 914 20 47 84155 208 332 44 484 508 803 933 85193 473 516 683 881 93 86043 63 113 343 75 670 807 916 27 87022 81 88 299 366 602 86 751 77 87 816 88247 302 23 75 89 540 644 58 701 9 93 842 934 62 89001 259 373 450 569 637 80 781 829 79 903 60 90018 114 282 314 582 702 827 73 91021 60 387 505 666 709 21 905 69 72 92025 94 200 416 28 76 590 704 806 12 93071 180 339 91 430 524 863 907 39 94099 220 348 444 61 509 642 48 65 834 43 99 956 95003 24 41 69 75 133 68 214 49 86 404 70 93 531 675 81 87 88 96036 135 94 224 31 310 83 91 446 56 545 637 721 77 840 950 58 97028 32 79 164 230 39 42 65 68 328 60 81 490 582 72 98 716 979 83 98034 88 130 94 98 273 31 340 88 711 72 986 99285 86 353 428 631 58 86 733 65 863 906.

100019 333 40 434 581 608 17 67 88 757 960 101054 177 81 224 31 90 338 66 76 92 95 506 66 635 67 780 102043 82 101 6 16 63 80 248 437 65 535 679 774 813 39 921 103030 368 93 417 30 32 65 534 60 79 608 748 74 888 104042 49 76 187 336 53 509 55 675 835 54 58 938 59 105023 117 58 570 73 612 710 96 839 52 106103 15 28 294 419 614 18 809 935 107014 131 45 51 77 289 309 12 60 82 461 604 35 83 90 724 88 977 86 108011 176 383 92 574 648 70 88 701 77 79 93 827 996 109016 27 46 51 55 212 313 59 85 91 528 67 657 62 758 963 110028 137 98 226 50 433 87 549 781 99 846 973 111064 99 179 272 432 70 98 514 28 59 665 743 840 93 112057 65 212 15 496 503 5 80 625 740 53 94 878 88 929 113030 144 76 210 96 386 479 524 43 670 723 53 850 79 903 29 114192 95 149 63 336 438 46 529 767 847 59 979 98 115096 100 15 55 279 381 430 826 50 98 930 51 68 81 116091 175 82 240 339 72 448 570 698 707 865 935 82 117081 177 483 671 773 947 118033 38 112 59 95 205 404 57 506 627 59 709 12 31 56 848 56 915 72 75 119081 123 62 74 254 338 45 97 462 89 602 35 798 849 84 926 94 120053 88 113 249 96 434 50 58 506 67 87 778 831 931 46 121014 55 307 56 59 402 731 54 65 85 824 922 25 96 122047 84 132 551 606 43 79 83 34 59 622 77 759 65 71 835 57 124031 60 63 170 932 123051 92 156 84 208 67 98 404 9 76 86 517 81 397 501 22 44 62 90 635 52 77 82 776 818 75 950.

125100 67 208 68 330 51 471 73 707 820 927 126144 369 416 67 543 54 806 63 928 127049 93 267 405 52 79 955 59 83 128166 70 91 251 96 670 757 804 38 931 129058 74 78 104 302 22 456 71 603 83 99 130000 20 119 339 70 96 530 92 740 77 846 965 131106 276 89 508 742 55 79 83 819 74 976 132272 309 420 878 945 133001 32 63 86 110 34 62 212 58 96 378 490 569 655 704 827 90 325 134114 183 243 374 416 514 44 793 135106 20 25 206 34 384 596 763 78 908 58 136151 341 727 849 921 39 137083 112 208 32 80 350 483 608 712 932 33 93

138092 175 239 411 524 69 81 813 54 76 913 139093 154 94 203 475 689 140026 241 44 52 562 679 81 767 828 141120 203 91 317 427 56 565 629 59 753 938 54 81 142083 102 255 97 385 419 68 502 16 31 53 75 682 708 82 143010 74 97 109 26 27 73 81 215 469 80 594 604 15 45 77 730 40 59 70 95 857 82 986 144123 90 363 446 62 572 83 97 611 43 797 965 145023 92 166 395 542 604 33 719 879 99 935 81 146163 84 254 357 596 664 748 69 147084 312 47 49 94 473 86 561 637 730 38 52 851 64 148000 83 256 378 546 65 74 628 72 89 701 63 98 801 905 149068 112 80 250 51 65 641 74 779 99 862.

150027 54 191 455 70 757 844 91 936 151013 33 149 52 70 262 23 622 51 721 858 80 87 152169 239 68 304 21 76 86 514 41 57 901 24 52 153108 245 327 401 17 99 715 965 154066 85 148 69 75 352 96 434 58 69 71 75 501 03 14 790 821 86 949 155009 40 109 78 242 319 22 670 93 744 50 810 947 156214 59 351 589 761 74 85 874 999 157136 648 794 158002 89 242 65 88 321 570 90 623 41 767 853 983 159061 65 88 253 79 302 12 62 417 85 545 646 87 771 850 160012 111 91 246 76 98 320 55 412 21 98 504 693 728 877 161052 112 43 80 295 446 629 916 20 41 162023 139 261 443 530 602 10 707 57 928 163042 178 87 243 420 527 62 67 666 892 998 164060 84 89 132 218 70 94 453 500 27 29 31 59 82 745 915 34 165125 288 314 423 625 31 57 886 921 27 71 166047 160 294 304 31 36 50 444 88 707 09 36 872 945 77 167077 176 251 307 78 420 508 83 86 688 168012 52 196 333 404 502 617 708 808 40 84 169064 206 307 407 64 92 516 87 763 810 27 67 914 52 170016 24 177 84 252 72 465 96 745 63 851 53 92 994 171085 266 312 422 64 83 662 745 173070 147 205 26 32 435 49 511 77 650 912 13 64 820 95 963 76 172086 230 374 476 99 566 882 174053 193 204 24 728 30 41 813 61.

175048 221 43 401 534 52 86 698 790 842 52 59 176007 207 368 42 45 81 524 29 615 23 777 95 925 53 177052 71 135 55 321 55 400 92 629 708 15 807 23 953 17089 151 84 261 431 36 69 04 668 718 85 90 821 952 69 179024 152 383 403 93 503 651 884 180024 180 278 301 40 92 445 53 622 82 731 50 51 82 854 905 181069 153 257 388 451 80 554 643 755 846 56 950 92 182034 228 98 446 794 183017 246 384 580 619 93 755 85 819 24 950 64 184086 101 07 204 30 314 30 558 72 721 859 185001 16 89 243 314 49 495 516 79 634 702 61 65 91 904 15 36 41 186041 52 87 115 212 37 309 17 71 498 508 10 725 887 936 1 49 89 187050 279 521 61 90 321 27 188136 68 258 84 344 99 473 599 648 77 81 735 68 921 189028 212 61 389 409 29 69 97 616 929 190119 203 544 605 757 191014 63 216 397 402 04 597 791 950 52 192044 63 107 43 208 31 62 91 503 77 87 662 75 88 97 763 993 193003 164 70 211 356 491 634 751 823 72 89 194034 42 88 147 49 277 308 91 486 96 548 64 627 65 811 18 75 906 195091 103 248 82 03 323 59 70 436 59 569 766 872 196007 211 12 431 559 848 914 197020 192 267 97 310 55 476 92 592 728 99 852 913 29 70 198264 343 604 58 800 69 73 963 199050 295 462 506 20 626 55 74 897.

200012 120 36 56 443 70 97 98 550 650 789 818 969 80 84 92 201041 62 78 133 46 268 419 29 565 639 820 26 202035 69 81 139 238 50 374 560 600 744 81 86 98 843 976 203069 222 553 471 62 779 741 868 915 37 204122 208 376 614 782 97 854 87 992 205275 333 78 526 81 607 765 908 206019 94 294 99 395 472 575 737 45 64 952 65 207043 220 28 49 66 321 59 429 536 43 705 834 43 48 63 208273 75 456 70 78 92 545 95 644 701 03 75 857 989 209064 157 226 60 92 317 80 430 44 77 510 26 79 614 824 69 78

די גאנצע וועלט רויכערט

איז איבערראשט פון דער נייער ערפינדונג פון די גילזען

4 watkowe „OSMAN“ 4 watkowe

„OSMAN“ איז דער טריומף פון דער טעכניק אין דער גילזען-בראנזשע.

פערלאנגט דעריבער איבעראל נור די גילזען "4 watkowe „OSMAN"

בוכהאלטעריע

איינפאכע און דאפעלטע

מיט מאַשין-שרייבען לערן איך אויס גרינדליך. פאַר 25 זלאָטעס. מיט אַ פערקירצטער מעטאדע אין פערלויף פון 1 חודש 15 זל. בלויז מאַשין שרייבען גרינדליכער קורס 6 זל. מיר ערטיילען אויך פויליש, דייטש, פראנצויזיש, און האנדעלס - אַריטמעטיק. סילינסקיעגאַ 50, קוער-אָפיציגע, 1-טער שטאָק

עלטערן!

פערשרייבט אייער קינד וואָס לערנט אין אַ פוילישער שולע אין דעם איינציגען מוסטערהאַפטען רעליגיעזן בית ספר

„תורה-ודת“

פל. וואלנאשטשי (נייע שטאָט) 6

דאָס לעהר-פראָגראַם פון תורה ודת" נעמט אַ״ום אַ קורס פון אַלערליי למודי קודש (עברי, חומש, רש״י, נ״ך, משנה, תלמוד) העברעאישע שפראַך, יודישע געשיכטע א.ז.וו. און אַלעס וואָס אַ יודיש קינד דאַרף צו וויסען, דאָס לעהר-פערזאָנאַל בעשטעהט פון די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען. ס'ווערען אָנגענומען נייע שילער פון 5 ביז 14 יאָהר, צוליב׳ן קריזיס חנחה-פרייזען

יעדער איינציגער

מעבעל

האט זיך איבערציינגט, אַז פאר דיוואַנעס, פעלצען, נייה-מאַשינען, גארדעראָבען או״וו צאהלט די העכסטע פרייזען

א.ווײלצמאַן שענקעוויטש 23

טעלעפאָן 191-00.

ביי מיר איז שטענדיג פערשידען גענוצט מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

קלאַנג קינא MIMOZA

סילינסקיעגא 178

היינט און פאלגענדע טעג!

די צוויי גרויסע עקראַן-כמאַרס

Wł. GAJDAROW

ITA RINA

אין גרויסען קלאַנג-פילם א. נ.

„אויף די כוואַליעס פון ליידענשאַפטען“

אָנהויב 4 נאָכמ., שבת און זונטאָג 2 בטאָג
אויפ׳ן ערשטען סעאַנס אַלע פלעצער 60 גר

פאַר 2 זל. א קילא

צו בעקומען עכטען ביהנען-האָניג

פיעטר קאָווער 2,18-טער הויף, אין שפייז געוועלב. גאראנטירט פאר אנאליז.

אַנ׳ארט צו שלאָפען

פאַר 2 אָנשטענדיגע יונגעלייט, איז אָפצוגעבען.

צו ערפאָהרען

פיעטריקאָווער 33, אין 2-טען הויף, פאַרטע-

איריז

יעדען קוואנטום צו ביליגע פרייזען ליפערט

Poludniowa 22

טעל. 191-26 און 190 48

„Praca“

פרויען-פאַר-קורסען

ביי דער געזעלשאַפט צו פערשפרייטען פאַך-קענטעניסען צווישען יודישע פרויען

וואָלטשאנסקאַ 21, טעל. 167-15

נעמט אָן איינשרייבונגען אויף פאָלג. אָפטיילונגען

1) דאַמען-שניידעריי
2) האנד-שטיקעריי,
3) הוטען-פוצעריי
4) וועש-ארבייט
5) אנדולאציע
6) מאניקור

דער סעקרעטאריאט איז טעטיג פון 1 – 6 נאָכמ.

א דאַמען - שניידער בעשטעלט

נעהמט אָן פאָלגענס צו נייהען צו 30 זלאָטעס און קאָסטיומען צו 40 זל. ווי אויך פערשידענע פעלץ-אַרבייט לויט די נייעסטע פאַסאָנען און בעסטע אויספיהרונג. אפעל. פיעטריקאָווער 54 (נאַרוטאָוויטשאַ 1).

קלאַנג-קינא-טעאַטער

ZACHĘTA

26 זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג:

פראַכטפולע פילם-דראַמע פונ׳ם לעבען פון די לופט פליהער א. נ.

„דער פליהער“

אין די הויפטראָלן:

JACK HOLT i LILA LEE.

פילם פון שטאַרקער שפאַנונג. פראַכטפולע אויסשטאַטונג.

קאָנצערט-שפּילען פון די אַרטיסטען.

אויסער׳ן פראָגראַם: קלאַנג-צוגאַבע.

נעכסטער פראָגראַם: „פונוואַנען ס'איז נישטאָ קיין צוריקקעהר“.

אָנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאָג 12 בייטאָג.

זיכערע הילף און א רפואה

אהז א אפעראציע, אן בלוט, אהז א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאָפּ, אָדער אזוי ווי א האַלבער-קאָפּ און עס פאַלט אריין אין דעם בויך און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנת דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבט. ספּעציעל גענויע המל-באַנדאַושען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראַקטיק מיט מיינע בעהאנדלונג און פון דייטשען פראָפעסאָר

דאָקטאָר בראַכורעקטונג בעזאָנדערן זיכער דעם שוואַרצען און געפעהרליכסטען בראָך. אויך פאר הויקערס ליידענדע מיט הייל-גאַרסעטען און אפאראַטען פאר פערקרומטע פיס און פלאַט-פיס ספּעציעלע אַנלעגען אין די שיך. קינסטליכע מסענע פיס און הענד, גאַמענע זאָקען פאר די גרעסטע קראנקע אָדערן. עמפּפאַנגט פון 9 ביז 1 בטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָוונט.

אָרטאָפּעדישע אנשטאַלט

Specialist J. RAPAPORT Ortoped

von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,

tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פּערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפעסאָרען: פּראָפ. ד״ר באַראַנטש, פּראָפ. דר. י. מאַרישלער, פּראָפ. ד״ר בר. קיעלאַנאָווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אָן טערוינבעקעס פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.

דערמיט דריק איך אויס מיין הערצליכען דאנק דעם גרויסען ספּעציאַליסט ה׳ דיר. ראַפּאָפּאָרט, וואוינהאפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקא 10 פאַר לאָקאַליזירען מיר דעם בראָך, אויף וואָס כ'האָב געליטען אַ סך יאָהרען.

באַנדע עליאַש, פּיעטריקאָווער 50.

Dr. med.

Haltrecht

ספעצ.-ארצט פאר הויט און געשלעכטס-קראַנקה.,

נעהמט אָן פון 8—11 פריה, פון 1—3 נאָכמיטאָג און פון 6 ביז 9 אָוונד.

זונטאָג פון 9 ביז 12 בטאָג.

פיעטריקאָווער 10

טעל. 245-21.

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

Dr. med.

W. Eychner

גינעקאָלאָג-אַקושער

11 זגערזשער 11

טעלעפאָן 134-72

נעמט אָן פון 3—4 נאָכמ.

אין פון 7 – 9 אָוונד.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספּעציאַליסט פאר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

אנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40

נעמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.

זונטאָג און יום-טוב פון 9—1 פאַרט.

געזונדערער וואַרטע-זאל פאַר פרויען.

קליינע אנאָנסען

פרייז פון אַנ׳אַנאָנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

אַ שפּאַן-פּערט 90 אויף 80 מיט פליטען איז אַנ׳אויוון צו פערקויפען. טעלעפאָן 10134.

ה״ה גנבים אַזוי ווי מען האָט מיך היינט בעגנב׳עט און די צוגענומענע זאַכען זענען נישט מיינע בעט איך זעהר די ג. גנבים איך וועל אַזויפיל בעצאָהלען וואָס אַ צווייטער און מיר אָפּברענגען אַליע 1. מאַי 2 היימאַן דיסקרעציע געזיכערט.

Języka polskiego, arytmetyki handlowej szybko i gruntownie wyucza rutynowany nauczyciel. Dla starszych specjalny, praktyczny kurs poslkiego wypróbowaną metodą. Cegielniana 11, m. 7, front 3-cie p. godz. 6—9 wiecz. 8989

לאָקאַלען

פראַנט - לאָקאַלען אויף ביוראָס, לאַגערען און אַנ׳ערשטקלאַסיג הויז צו פערמיטען. טעלעפאָן גוטער 181-71.

אַ שטוב אויף אַ פראַצאָוניע פאַסיג פאַר אַ דאַמען שניידער בעשטעלט אָדער פאַר אַ קירזשנער פּיעטראקאָווער 26 וו. 22.

עס איז נויטיג

נויטיג קוואַליפיצירטע אָבערלאָק ניי״ער(ינס) ביי סוויטערס ביי טאָג אָדער ביי נאַכט ביי פּאָלאַשינסקי ווסכאָדניע 27 וו. 35.

א יונגעל פון אָרענטליכע עלטערן קען זיך מעלדען צום צייטונגס-פערקויפער פּיעטריקאָווער 64

פערשידענעס

אַכטונג טריקאָ און סוויטער - פאַבריקאַנטען!! עס ווערט אָנגענומען אין אונזער מעכאַנישער נייעריי צו נייהען טריקאָ-וועש און סוויטערס אויף ״רעפּאַר״ מען אויף אַ „אוניאָן“ גומי-מאַשין. צו ביליגע פרייזען. טעלעפאָן 101.34.

ראַשעל-פאַבריקאַנטען! עס ווערט אָנגענומען צו שפּאַנען פאַר-עווען אין פערשידענע ברייטען טריקאָ-וואַרע. טעלעפאָן 101-34.

Lekarz-Dentysta

StGELBERG

Zawadzka 14, tel. 108-33

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אָן פון 10—2 און פון 4—7 אָוונד.

Dr. med. G. GERSZTAJN

ספּעציאַל-ארצט פאַר אויגען-קראַנקהייט

צוריקגעקעהרט

טראַגוטאַ 12, טעל. 175-10.

נעהמט אָן פון 11—1 און פון 7—8 אָוו. 1754

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat“. Piotrkowska 21.